

kultur **TRØKK**

NR. 1:2012 • INFORMASJONSBLAD FRA NORSK KULTURSKOLELRÅD

- S:05** BAMFORD TIL KULTURSKOLENES LEDERKONFERANSE
- S:22** PORTRETTEDET: RIDDER DAN BØRGE
- S:24** UNIK TEATERSATSING I EIDSBERG

FORSIDEFOTO: THERESE KIRKESÆTHER

Redaksjon:

Egil Hofslie, redaktør

Telefon: 908 35 229

E-post: egil.hofslie@kulturskoleradet.no

Annonseavdeling:

Kontakt redaktør for bestilling og andre henvendelser om annonsering

Annonsepriser:

Helside: 6290 kr

Halvside (liggende format): 4190 kr

I tillegg tilbyr vi annonser av tre ulike bredder:

Enspaltere: 56 mm

Tospaltere: 118 mm

Trespaltere: 180 mm

Mm-pris (måles etter høyde) for disse: 10 kr

Gode rabatter:

Gis om flere innrykk er aktuelt

Utgivelser 2012:

Nr. 1: 14. mars

Nr. 2: 6. juni

Nr. 3: 17. oktober

Nr. 4: 10. desember

Annonsefrister: Fins på nettstedet

kulturskoleradet.no. I søkefeltet skriver du

Annonse- og utgivelsesinformasjon

Opplag: 5.000

Abonnement:

Bladet distribueres gratis til landets

kulturskoler. Alle andre som vil kan

også abonnere. Ta kontakt for tilbud

Utgiver:

Norsk kulturskoleråd

Postadresse: 7491 Trondheim

Besøksadresse: Fjordgata 1

Telefon: 73 56 20 00

Telefaks: 73 56 20 01

E-post: post@kulturskoleradet.no

Internettadresse: kulturskoleradet.no

Tre nøtter til Halvorsen

Den første: Hvordan ligger vi an i forhold til å realisere visjonen «Kulturskole for alle»?

Aftenposten skriver (23. feb.) om lange køer til kulturskolen, og spør om ikke dette er foruroligende sett i lys av politikernes løfter i Soria Moria-erklæringen om kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris for alle som ønsker det innen 2014.

Stortingsmelding 10 (2011-2012) om «Kultur, inkludering og deltaking» kommuniserer en sterk tro på

kulturens betydning for deltagelse og demokrati i vårt flerkulturelle samfunn. Men det forutsetter at alle har den tilgangen de ønsker, og slik er det ikke i dag. Akkurat nå er økningen i ventelistene større enn økningen av antall nye elever.

Den andre: Hvordan er det med grunnskolens opplæring i estetiske fag?

Bladet Utdanning (1/2012) skriver om innføring av nye valgfag. En klasseromsforsker og en psykologiprofessor sier: – Ikke bruk energi på valgfag, sats på færre fag!

De foreslår fire kjernefag; norsk, engelsk, realfag (matematikk/naturfag) og samfunnsfag samt å beholde kunst og håndverk og kroppsøving. Musikk er ikke med. Det er ingen overdrivelse å si at musikkfaget er under press i grunnskolens allmenne dannelsesprosjekt. Både lærere og elever har uttalt bekymring for om skolen har den kompetanse som må til for å gi god undervisning i disse valgfagene.

Den tredje: Hva skjer med lærerutdanningene?

Ett av forslagene til endringer er at faglærerutdanningen og praktisk-pedagogiske utdanning skal fokusere undervisning fra 8. til 13. årstrinn. Da blir det umulig å velge faglig fordypning i musikk for 1.-7. klasse. Vi vet at kompetansen på barnetrinnet i grunnskolens allerede er katastrofalt dårlig; cirka 50 prosent av de som underviser i musikk på 1.-4. trinn har null studiepoeng i musikk i sin lærerutdanning.

Samtidig som disse tre spørsmålene aktualiseres i presse og media, kommer utlysningsteksten (se notis side 15) til de eneste pengene som per dags dato er knyttet til Kulturløftet; 40 millioner kroner til utvikling av lokale modeller for samarbeid om kunst og kulturoplæring til barn og unge.

Nytt av året er at midlene skal gå til etablering av kombinerte stillinger mellom kulturskole og grunnskole. I tillegg skal de dekke opp for forsøk knyttet til Teaching Artist-prosjekt, videreføring av prosjekt med nasjonal overføringsverdi og etter vært prøveordning med gratis kulturskoletilbud i tilknytning til skoledagen. Midlene er fremdeles søknadsbaserte og tildeles for ett år av gangen. Men, det vi trenger nå er:

Langsiktighet og forutsigbarhet i kulturskolenes rammebetingelser, både for å kunne sikre kompetanse i grunnskole og det lokale kulturliv, og for å sikre en hurtigere vekst i antall elevplasser i den enkelte kommune.

kommentator: *inger anne westby*
direktør, Norsk kulturskoleråd

Hvor er Kulturskoleløftet

9. desember 2011 la kulturminister Anniken Huitfeldt fram Stortingsmelding 10 (2011-2012) om Kultur, inkludering og deltaking. Meldinga har svært gode intensjoner - og jeg tror vi alle deler grunntanken om at kunst og kultur er et godt verktøy for å oppnå bedre inkludering, deltaking og tilhørighet. Sett i lys av regjeringas kulturskoleløfte er det rett og slett utrolig at kulturskolen bare er tilgodesett med forsøksprosjekt med gratis kulturskoleundervisning i skoletida.

Statsråden understreket ved framlegging av meldinga at hun er svært opptatt av hvordan kulturen kan nå flere, spesielt de som i liten grad deltar i kulturlivet i dag. Hovedmålet er at alle skal ha samme mulighet til å delta i kulturlivet. Kulturlivet skal speile mangfoldet, og løfte fram nye stemmer, sa kulturminister Huitfeldt, samtidig som hun framhevet at det har vært ei historisk satsing på kultur i Norge de siste årene.

I meldinga lanseres en rekke nye tiltak, som å etablere ei formidlingsordning for kultur i arbeidslivet, et program for kultur i tilskuddsordninga for barne- og ungdomstiltak, prøveordning med opplevelseskort til barn og ungdom fra familier med lav inntekt osv. En rekke nye tiltak - for å nå målet om at kunst og kultur må komme flere til gode.

Men meldinga er altså fattig på kulturskoletiltak. Bare ett fins, nemlig forsøk med gratis kulturskole i tilknytning til skoledagen. Et slikt tiltak vil kunne gi deltaking fra grupper som i dag ikke søker til kulturskolen. Men hva skjer når prosjektet avsluttes etter ett år? Henvises barna da til en plass på venteliste sammen med over 28.000 andre barn og unge?

Det er et tankekors at alle kommuner i Norge er pålagt å ha et kulturskoletilbud, og at vi samtidig aksepterer at så

mange barn utelukkes fra deltaking på grunn av for få elevplasser. Det er flott at kulturministeren er på utkikk etter nye arenaer, og meldingen tar for seg mange muligheter innenfor store deler av kulturløftet. Det må imidlertid være lov å spørre hvor kulturskolens løft befinner seg, sett i lys av regjeringas kulturskoleløfte. Ei offensiv satsing på kulturskolen gjennom Stortingsmelding nr. 10, kunne vært et skritt i riktig retning for å oppfylle Kulturskoleløftet.

Norsk kulturskoleråds sentralstyre arbeider i skrivende stund hardt for at kulturskolen skal få større oppmerksomhet og den plassen den fortjener ved Stortingets behandling av meldinga 3. mai i år.

kommentator: aase sætran
styreleder,
Norsk kulturskoleråd

Figurkunst i Fet

lærerens kommentar: Å arbeide med tredimensjonal form gir nye utfordringer i forhold til todimensjonale visuelle uttrykk. Her har elevene i Fet kulturskole arbeidet med å utvikle figurer som fungerer som skulpturer på utstilling, men også kan brukes som figurteater.

Konstruksjonen er enkel: Pappmasjehoder laget med ballonger som form, fylt med isolasjonsskum og montert på lange stokker som dekkes med tekstil. Den som holder masken er dekket av tekstil fra topp til tå, og usynlig for omverdenen. Men tekstilen som er gjennomskinnelig fra den som står på innsiden, og det er derfor enkelt å bevege seg med figuren.

I forbindelse med KuDraMuDa 2011 ble maskene stilt ut på Lørenskog Hus. Barna som hadde laget maskene deltok i en parade inne i kulturhuset og det nærliggende handlesenteret, og fikk stor oppmerksomhet fra forbipasserende.

kunstner: Elever ved visuelt kunstfag
skole: Fet kulturskole
prosjektleder: Hilde Kramer

:fakta

:kunstglimt

foto: hilde kramer

Oppusset og forbedret – fordi du fortjener det

trondheim: Norsk kulturskoleråd har nylig oppusset og reåpnet sitt hjem på internett, med følgende hensikt: Maksimal glede og brukervennlighet for hjemmesidas besøkende.

1400 døgn etter forrige reovering er Norsk kulturskoleråds hjemmeside kulturskoleradet.no løftet til nye høyder. Maksimal brukervennlighet i kombinasjon med design av god estetisk kvalitet er hva en ønsker å tilby sine besøkende.

– Vi har fått til en rekke forbedringer, som vi vet mange har etterlyst og ønsket seg siden forrige oppussing. I hjemmesideverden går utviklinga fort, og vi har lagt ned mye arbeid i å implementere nye funksjoner i hjemmesida vår, sier Egil Hofslie, informasjonsleder i Norsk kulturskoleråd. Han har ledet oppussingsarbeidet i Norsk kulturskoleråd, og har i noen hektiske vintermånedene arbeidet tett med Arego, firmaet som er leverandøren av PublisherWeb, som nå er Norsk kulturskoleråds plattform både for intranett og internett samt påmeldings- og bestillingstjenester.

– Vi tok et langt steg i positiv retning da vi gjennomførte vår hjemmesideoverbygging våren 2008. Men ved skifte av plattform og samarbeid med en svært profesjonell

leverandør både hva gjelder designarbeid og programmering, kjenner vi oss nå mye mer tilfreds med hva vi kan tilby alle som vil komme hjem til oss på internett, sier Hofslie.

Brukervennlighet og eleganse

– Vi har også denne gangen vektlagt det å gjøre nettstedet maksimalt brukervennlig, innenfor de rammer vi har måttet forholde oss til hva gjelder økonomi og tidsforbruk. I størst mulig grad skal det være innlysende hvor en skal finne ulik informasjon om rådets virksomhet og annet som har med skoleslaget å gjøre. Struktur og innhold har vært prioritert, men vi har også tenkt estetikk i større grad enn ved forrige oppussing, sier Hofslie til Kulturtrøkk.

Av fornyelser kan nevnes en forenklet meny plassert i en fane øverst på sida, med rullegardinmenyer som skal gjøre at du kjapt kan finne det du leter etter. Hjemmesida har fått en kraftig forbedret søkemotor som gjør det svært enkelt å finne hva du leter etter selv uten å lete

i menyene. Nå kan du kommentere, diskutere og stille spørsmål om utlagt fagstoff og nyhetsartikler. Nyhetsstoff og kurstilbud presenteres i brukervennlig slidefunksjon på framsida. De lokale undersidene for Norsk kulturskoleråds fylkesavdelinger og regioner er også løftet fram og har blitt mer brukervennlige (se menypunktet **Lokalt**). Det skal i det hele tatt være forbedret funksjonalitet over hele linja.

– Skal være levende

– Fint design og gode strukturer er verdifullt, men innholdet skal også fortsatt vektlegges maksimalt. Vi skal holde hjemmesida levende ved jevnlig påfyll av nyheter og fagstoff, sier Hofslie.

tekst: hege arstad
foto: egil hofslie

hjemmesideløft: – Vi håper nye kulturskoleradet.no er mer brukervennlig for våre gjester, sier informasjonsleder Egil Hofslie i Norsk kulturskoleråd.

deler sine funn: Professor Anne Bamford skal dele resultater og egne betraktninger etter sitt forskningsarbeid i Norge.

høy kompetanse: Organisasjonskonsulent Kjell Dahl skal dele av sin kompetanse med deltakerne på lederkonferansen. **foto: maria tennefoss**

debattklar: Stortingpolitiker Olemic Thommessen (H) er klar som paneldebattant.

Sammen setter vi tonen

oslo: 12.-13. april arrangerer Norsk kulturskoleråd og Norges musikkhøgskole den tredje Kulturskolenes lederkonferanse. Tema for årets konferanse er «Sammen setter vi tonen».

Konferansen er tenkt å gi kulturskoleledere fra hele landet en solid dose påfyll med fagkunnskap og debattforum. Første dag har en klar faglig profil. Dag to har en mer politisk profil, og inneholder blant annet en politisk paneldebatt. Partiledere og skole-/ kulturpolitiske talsmenn er invitert til å delta i debatten.

Konferansens målgruppe

Arrangøren har hatt følgende målgruppe i hodet når programmet har blitt utarbeidet: Kulturskolerektorer, inspektører, kultursjefer, kommunale kulturkonsulenter og ledere av kulturorganisasjoner.

Konferansen vil også ha høy aktualitet for lærere og ledere i den videregående skolen, ved høgskoler og universitet samt representanter fra politiske fora både lokalt, regionalt og nasjonalt. Første del av torsdag vil også alle ansatte ved Norges musikkhøgskole (NMH) kunnedelta.

Konferansen inneholder foredrag, kurs, debatter, kunstneriske innslag og sosialt samvær.

Organisering og bidragsyttere

Konferansen åpnes av Eirik Birkeland, rektor ved NMH. I første del av programmet deltar Inger Anne Westby (direktør i Norsk kulturskoleråd), Jan Sivert Jøsendal (leder for Utdanning i KS), Ingrid Maria Hanken (prorektor ved

NMH) og Veslemøy Ellefsen (leder for PPU ved Kunsthøgskolen i Oslo).

Denne delen av konferansen avsluttes med en paneldebatt under ledelse av Svein Bjørkås, leder for musikkvitenskapelig institutt ved Universitetet i Oslo.

Det blir en innholdsrik dag med ulike tema og med muligheter for å melde seg på ulike parallellseminar etter ønske og behov. Parallellseminarene vil bli debattforum med en kort innledning innen ulike områder: Talent, forskning, kunst og kultur i opplæringen, kompetansebehov og lederutdanning. Deltakerne oppfordres til å delta aktivt i forumene.

Blant foredrags- og kursholderne finner vi navn som Kirsti Saxi (leder for Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen) og Kjell Dahl (organisasjonskonsulent og daglig leder i Dahl og Johnsen Ans). Han er en av hovedaktørene i KS sitt topplederprogram «Krefter i bevegelse».

Parallellseminarene vil holdes av Kai Roger Magnetun, Håvard Moe, Anne Rose Røsbak Feragen, Cathrine Winnes Trevino og Donatella De Paoli.

Sentral rapport presenteres

Fredag starter med at professor Anne Bamford legger fram funnene fra sin undersøkelse om kunst og

kulturoplæringa i Norge. Hans Ole Rian, leder av kulturskoleutvalget vil ta for seg oppfølging av utvalgets rapport.

Arild Hoksnes (NRK-journalist, artist og kulturarbeider) leder paneldebatten med sentrale politikere og spesielt inviterte deltakere. Debatten vil ha overskriften «Oppfølging av Kulturskoleløftet», og har innleggene til Bamford og Rian som bakteppe.

Praktisk informasjon

- **Hvor:** Norges musikkhøgskole, Slemdalsveien 11, Oslo
- **Når:** torsdag 12. og fredag 13. april 2012
- **Oppstart:** torsdag kl. 10.00 (registrering fra kl. 9.00)
- **Avslutning:** fredag kl. 14.30
- **Deltakeravgift:** 1.990 kr inkludert lunsj begge dager
 - **Deltakelse bare første dag:** 1.200 kr inkl. lunsj
 - **Deltakelse bare andre dag:** 790 kr inkl. lunsj
- **Påmelding:** Fristen er 30. mars 2012

Overnattingsmuligheter: Arrangøren har inngått gunstige avtaler med Thon HotelGyldenløve og Rica Holberg Hotell.

Mer å lese - samt påmelding - på kulturskoleradet.no, hvor du kan skrive lederkonferanse i søkefeltet.

tekst og foto: egil hofslis

Ut på golvet landet rundt

trondheim: Det er nærmest som et sikkert vårtegn å regne; Norsk kulturskoleråds Ut på golvet-kursturné. I år ble turneen danset i gang i Molde 5. mars.

Tre kurs er allerede gjennomført, men ennå kan du melde deg på et av de ti gjenstående kursene. På Norsk kulturskoleråds hjemmeside kulturskoleradet.no kan du melde deg på, ved å klikke meny-punktet **Påmelding**.

Kursopplegget «Ut på golvet - dans og bevegelse 7» er utarbeidet og produsert (cd og hefte) av fagseksjonen i Norsk kulturskoleråd.

– Dans godt for mye

– Vi håper kulturskoler og grunnskoler vil ha glede av det nye kurstilbudet inklusive cd-en. Igjen har vi prøvd å få til en variasjon og mangfold i danseleker og danseuttrykk som kan inspirere alle dere som synes dans er viktig for det sosiale miljøet, det psykiske miljøet og i det hele tatt for hode og hjerte, kropp og sjel, sier Ragnhild Skille som er prosjektleder for Ut på golvet sammen med Siri Singsaas.

Bård Hestnes har produsert cd-en, og Morten Huuse har vært en svært viktig musikalsk bidragsyter, både som musiker, mikser (sammen med Hestnes) og arrangør. Andre bidragsytere er musikerne Anne Lise Heide, Kåre Kolve, Eilert Ottem og Andreas Aase.

Flere kursholdere

Singsaas og Skille har begge lang fartstid som Ut på golvet-kursholderne. De skal kurse også i år, men nå får de med seg to nye kursholdere:

– Det er inspirerende og nyttig å ha med to nye kursholdere og dansere i utformingen av UPG 7; Ina Dahl fra Namsos og Trine Onsjøen fra Bjugn, Begge er dansepedagoger i kulturskolen, og har mange års erfaring i å undervise barn og unge på alle nivå - og i mange forskjellige sjangre, sier Skille.

Starten gikk altså i Molde 5. mars, punkum settes i Sandnessjøen 11. mai. Mellom start- og stoppested fins kurs i åtte andre byer.

tekst og foto: egil hofslø

dans landet rundt: Ut på golvet-kurs tilbys i ti norske byer denne våren.

åpner: Ola Bremnes slå an tonen for Pedagogdagene 2012 med et sangforedrag. foto: trym ivar bergsmo

avslutter: Stig Hjerkin Haug avrunder Pedagogdagene 2012.

Dypere i Det kreative rom

oslo: «Det kreative rom» er tittelfanen som vaier over Pedagogdagene 2012, som arrangeres i august. Denne gang tilbyr arrangøren kurs av lengre varighet, for at deltakerne skal få mer utbytte av de kurs de velger seg.

Det er også klart at Ola Bremnes og Stig Hjerkin Haug vil holde henholdsvis åpnings- og avslutningsforedraget når Pedagogdagene 2012 arrangeres 16. og 17. august ved Norges musikkhøgskole.

Arrangører er Norsk kulturskoleråd sentralt, Norsk kulturskoleråd region øst og Norges musikkhøgskole (NMH). Arrangementets målgruppe er kunstpedagoger uansett arbeidssted. Påmeldingsfrist er 1. juni.

«Det kreative rom»

– Tittelen vi har satt over årets arrangement henspiller på møtet mellom elev og lærer. Vi ønsker å stimulere pedagogen til selvrefleksjon rundt sin rolle i dette møtet, sier fagsjef Stein Erik Hansen i Norsk kulturskoleråd, som er med i prosjektledelsen for Pedagogdagene. I tillegg til Hansen er Hilde Roald

Bern og Torkel Øien Norsk kulturskoleråds deltakere i prosjektledergruppa. Åse Karin Hjelen ved NMH er prosjektleder.

Pedagogdagene er et kursarrangement for alle som driver kulturpedagogisk arbeid både i kulturskolen og i andre skoleslag og sammenhenger. Her tilbys ni parallelle kurstilbud begge dager. Det vil si; noen av kursbolkene kan bli delt i to kortere kurs. Det blir kursrekker innen fagene musikk (tre rekker), dans, teater og visuell kunst. I tillegg vil ei kursrekke få tittelen «Muntlig og skiftlig fortelling», ei annen tituleres «Produksjon for sal og scene» og er skreddersydd med tanke på det nye valgfaget på ungdomstrinnet. Den siste kursrekka vil ha et allment innhold.

Tid til faglig diskusjon

At kursene er utvidet i lengde medfører

at det blir bedre tid også til spørsmål og eventuell faglig diskusjon i etterkant av foredrag/verkstedkurs.

Pedagogdagene inneholder også kunstneriske innslag. Det arbeides med å få til en konsert på tampen av første dags program, etterfulgt av mingling med matservering og flere kulturinnslag.

Komplett program for Pedagogdagene 2012 finner du på Norsk kulturskoleråds hjemmeside kulturskoleradet.no. Der er det også mulighet for påmelding.

Merk: Pedagogdagene inneholder ikke kurs rettet spesielt mot kulturskoleledere, slik Kulturskoledagene gjør. For kulturskoleledere som søker faglig påfyll som ledere er Kulturskolenes lederkonferanse 2012 i april (se omtale side 5) trolig et interessant alternativ.

tekst og foto: egil hofsli

klepp-nominert: Lars Edvin Gravdal. foto: privat

nesset-nominert: Black Pearls. foto: privat

ringeby: Anne Tromsnes. foto: privat

Ekstra mange blir synliggjort i år

trondheim: Å bli nominert til priser og stipend gir gjerne en veldig positiv synliggjøring. Bare spør Oscar- og Spellemannsprisnominerte - og årets drømmestipendkandidater med. Denne våren er det ekstra mange som får det løftet gjennom Drømmestipendet.

For fra og med i år kan alle norske kommuner nominere inntil seks kandidater til Drømmestipendet; én i hver av kategoriene dans, musikk, skapende skriving, teater, visuell kunst og annet.

Fristen for å søke Drømmestipendet 2012 er nettopp ute, og mange unge kulturutøvere venter denne våren spent på om de er blant de heldige når stipendet utdeles 6. juni.

Se nominerte på drommestipendet.no

Kulturtrøkk gikk i trykken før fristen for nominering av kandidater var ute 8. mars, og det endelige søkertallet vites derfor ikke når dette skrives. Men en presentasjon av samtlige kandidater er å finne på drommestipendet.no.

6. juni blir det altså kjent hvilke 100 av søkerne som får 10.000 kroner hver. Norsk Tipping og Norsk kulturskoleråd samarbeider om Drømmestipendet, og deler årlig ut én million kroner til unge kulturutøvere gjennom denne stipendordningen.

Mange og stadig flere kommuner ser dette som en flott mulighet og fremmer sin kandidat. I fjor kom det inn nomineringer fra 266 kommuner. Det var ny rekord. Men stipendutdelerne har hatt en klar målsetting om et enda høyere tall i år.

På drommestipendet.no kan du se nærmere på alle de nominerte, høre musikken deres og se kunsten deres, og for øvrig finne mye annet interessant som har med Drømmestipendet å gjøre.

Niende årgang

Det er nå niende gang Drømmestipendet skal utdeles. De hundre stipendene skal gå til enkeltpersoner eller grupper i alderen under 20 år. Mottakerne behøver ikke være supertalent. Det holder at de har en kulturell drøm de ønsker å få oppfylt med Drømmestipendet samt at de viser iver etter å bli bedre innen det kulturelle uttrykket de systemer med.

Navnene på mottakerne av Drømmestipendet 2012 blir offentliggjort onsdag 6. juni 2012 på drommestipendet.no.

tekst: egil hofsli

Drømmestipendet 2012

- Utdeles av Norsk kulturskoleråd og Norsk Tipping
- Det deles ut 100 stipend à 10 000 kroner
- Stipendene utdeles til soloutøvere eller grupper
- Hver kommune kan fremme inntil seks kandidater, én i hver av kategoriene dans, musikk, skapende skriving, teater, visuell kunst og annet
- Aldersgrense: Født i 1992 eller senere
- Kandidatene kan ikke ha etablert seg som kunstnere
- Tine Thing Helseth er juryleder for Drømmestipendet 2012
- Fristen for å fremme et kandidatur i kommunene varierer, men var for de fleste i begynnelsen av februar 2012
- 8. mars 2012 var kommunenes frist for å fremme kandidater til Norsk kulturskoleråd
- 6. juni 2012 offentliggjøres det hvem som får Drømmestipendet 2012
- Drømmestipendet har egen hjemmeside: drommestipendet.no

:fakta

Drømmestipendet åpnet mange dører

Øksnes: Drømmestipendet har betydd veldig mye. Oppmerksomheten rundt tildelingen har bidratt til at Beerfish har blitt satt på kartet, og som filmskaper er det nå mye lettere å få tak i folk til å lage film.

Det sier Edvard Arntzen Karijord fra Vesterålen. Og er svært fornøyd med fjoråret. Da fikk han Drømmestipendet, laget kortfilm med Mari Maurstad og sanket priser med filmselskapet Beerfish Motion Pictures.

– Drømmestipendet har betydd veldig mye. Oppmerksomheten rundt tildelingen har bidratt til at Beerfish har blitt satt på kartet, og som filmskaper er det nå mye lettere å få tak i folk til å lage film. Drømmestipendet er et synlig bevis på at folk med innsikt i filmfaget faktisk har tro på deg, og at du ikke er helt på jordet, sier 17-årige Edvard.

Beerfish Motion Pictures er et lite filmselskap med base i Vesterålen. Mannskapet bak kamera består foruten Edvard av Ivar Andreas Waage Johansen,

som for øvrig mottok Drømmestipendet i 2009. – Vi fungerer veldig godt sammen. At vi begge nå har fått tildelt Drømmestipendet, er veldig moro og en stor inspirasjon til å fortsette arbeidet, sier Edvard.

Lagde kortfilm i Oslo

I mai i fjor tok Edvard turen til Oslo sammen med drømmestipendmottaker Lina Taule Fjørtoft fra Bergen og Elise Tunstrøm fra Hof. Der laget han kortfilmen «Dag med drømmedama» med skuespiller og juryleder Mari Maurstad.

– Det var en nyttig og spennende opplevelse. Lina og Elise var veldig flotte å jobbe med, og Mari Maurstad ga flere gode råd som jeg tar med meg videre. En ting er sikkert; skal drømmen gå i oppfyllelse, må en være strukturert, jobbe

drømmeåret 2011: Edvard Arntzen Karijord synes han hadde et drømmeår som filmskaper i fjor, og gir Drømmestipendet en god del av æren for det.

foto: privat

målbevisst, og aldri gi opp. Jeg er veldig klar for å gjøre det som kreves for at filmskaperdrømmen skal bli virkelighet, sier 17-åringen.

tekst: hege arstad

...og her er Tines jurytropp

trysil: De har kompetansen, de er spente, og de er klare til stor innsats. Juryen for Drømmestipendet 2012 skal straks i gang med artig, men krevende arbeid.

Tine Thing Helseth er årets juryleder, og den internasjonalt kjente trompetisten gjør seg nå klar til krevende juryarbeid i Trysil i slutten av mars. Norsk kulturskoleråd har sørget for at hun har med seg en stort og kompetent team i det svært viktige og vanskelige arbeidet som forestår.

Og det er rettere å snakke om juryer enn én jury her; her kreves juryer med ulik kompetanse for de ulike kulturuttrykkene som skal vurderes.

Egen drømjury

Nytt av året er at det er etablert en egen drømjury, som skal se til at stipendmottakerne virkelig har en genuin, kulturell drøm som de ønsker å bruke stipendet til å nå, helt eller et stykke på vei.

Bård Hestnes i Norsk kulturskoleråd har hatt hovedansvaret for å sette sammen juryen(e).

Brosjyre med presentasjon av samtlige jurymedlemmer finner du på Norsk kulturskoleråds hjemmeside kulturskoleradet.no.

Dette er jurymedlemmene:

- Tine Thing Helseth (juryleder)
- Marte Blom Sommerfeldt (dans)
- Susanne Pettersen (dans)
- Gisle Johnsen (musikk)
- Morten Huuse (musikk)
- Jose Leguina (musikk)
- Ann-Cathrin Tessnes (musikk)
- Halldis Rønning (musikk)
- Åse Karin Hjelen (musikk)
- Trond Korsgård (musikk)
- Trond Eklund Johansen (musikk)
- Bård Hestnes (musikk)
- Hilde Roald Bern (teater - sirkus - skapende skrijving)
- Karoline Meyer (teater - sirkus - skapende skrijving)
- Fabiola Charry (visuell kunst)
- Stein Erik Hansen (visuell kunst)
- Pål Enger (drøm)
- Egil Hofslie (drøm)

straks i gang: Siste uka i mars avgjøre Tine Thing Helseth og hennes 16 jurymedarbeidere hvem som skal få Drømmestipendet 2012.

foto: tinethinghelseth.com

tekst: hege arstad

KULMAT-konferanse

oslo: I forbindelse med KULMAT-prosjektet arrangerer Norsk kulturskoleråd 21. mars en samling for deltakerkommunene kombinert med en mindre konferanse for spredning av erfaringer, dialog og debatt.

skaperglede: Det fins mye skaperglede også hos unge matkunstnere.

foto: opplysningskontoret for egg og kjøtt

med andre lokale, regionale og nasjonale aktører, ønsker kulturskolerådet å bidra til utviklingen av et fag som setter fokus på styrking av norsk matkultur gjennom arbeid med gode matopplevelser, nyskaping, mangfold og matkultur, med særlig vekt på kunnskap rundt håndverket i kokkefaget og formidling av vesentlig verdier i dette.

Mange tema på menyen

– Vi ønsker å lage en konferanse med fokus på barn og unge og matkultur i et vidt perspektiv som handler både om matkultur og vårt forhold til den, med vekt på kulturskolen, fagets rolle og muligheter, samt erfaringer fra pilotprosjektet, sier prosjektleder Torkel Øien i Norsk kulturskoleråd.

Med fokus på matkultur for barn og unge står konferansebordet dekket og klart ved Litteraturhuset i Oslo onsdag 21. mars.

Norsk kulturskoleråd jobber for tida med å skape grunnlag for et matfag ved de kommunale kulturskolene. I samspill

Han har følgende temameny å tilby:

- Kultur - er mat kultur? Hører mat til i kulturfeltet? Matens plass i den norske kulturdefinisjonen
- Erfaring - kommunenes erfaringer i KULMAT-prosjektet
- Inspirasjon - Nordisk kjøkken-manifest
- Kulturskolen og mat - satsing videre og diskusjon/refleksjon rundt dette
- Matkunst - hvordan kan mat og kunst henge sammen?
- Regjeringens matpolitikk - hvor finnes barn og unge? Hvordan bygges matkultur for fremtiden?

Frist for påmelding var opprinnelig 9. mars 2012, men det kan fortsatt finnes ledige plasser. Du kan kontakte prosjektleder Torkel Øien direkte på torkel.oien@kulturskoleradet.no.

tekst: egil hofslı

Kor Arti' blir i-vennlig i vår

trondheim: I løpet av våren blir Kor Arti's digitale versjon skreddersydd for bruk på iPad, og det kommer også en egen Kor Arti'-applikasjon for iPhone.

iPad er et nettbrett som er utviklet og designet av Apple, og primært laget som en plattform for audiovisuell media, bøker, film, musikk, spill og internett. Apple står også bak iPhone, som er en smarttelefon med multimedia-funksjonalitet.

Det er Kor Arti' i digital nettutgave som nå blir enda mer i-tilgjengelig. korarti.no har lenge vært tilgjengelig som applikasjon for androide smarttelefoner. Nå skal også du som bruker iPhone få sjansen til å bruke telefonen din til blant annet å legge ditt eget sangopptak til et komp du velger fra et rikt utvalg Kor Arti'-sanger,

og så kan du sende hele herligheten videre som mp3-filer til den du måtte ønske.

Nettstedet korarti.no har vært oppe og gått siden årsskiftet, og mange har sett nytten i denne avleggeren, som springer ut fra det tradisjonelle og populære sangkurstilbudet Kor Arti', som Norsk kulturskoleråd i en årrekke har tilbudt grunn- og kulturskolepedagoger m.fl.

Sist høst kom Kor Arti' Volum 15, og undervisningsmateriellet [cd og hefte] knyttet til denne kurspakken kan nå bestilles på kulturskoleradet.no.

Nettilbudet Kor Arti' er blant annet tilgjengelig via skolens læringsplattformer, noe som gjør at både elever, lærere og foreldre enkelt kan benytte tjenesten. Bård Hestnes, Norsk kulturskoleråds prosjektleder for Kor Arti'-satsingen på nett, sier at interessen for å abonnere på tjenesten er god. Mange skoler har tegnet abonnement, og mange kommuner har valgt å tegne en kommuneavtale som gir prisrabatt om minimum 50 prosent av kommunens skoler er med.

tekst: egil hofslı

Hordalendingene får sjansen til Umoja

bergen: Det internasjonale kultur-, freds- og utviklingsprosjektet Umoja er inne i sin tiende sesong. Og igjen får norske ungdommer sjansen til spennende møter med afrikansk kultur og afrikanske jevnaldrende.

Denne gang er det ungdom fra Hordaland som Norsk kulturskoleråd gir sjansen til å bli med i et spesiell Umoja-ensemble, som skal opptre både i Afrika og Norge i løpet av året. 10-15 deltakere i alderen 15-25 år skal plukkes ut etter audition i Bergen 21. og 22. april.

Påmeldingsfrist er 1. april.

I 2011 startet Umoja et nytt kapittel. Målet var å få en enda bedre spredning og regional forankring i Norge. I fjor var det ungdom fra Norsk kulturskoleråd region øst, det vil si Oslo, Akershus og Østfold som deltok i det norske Umoja-ensemblet. Nå går altså invitasjonen vestover.

– I løpet av de ti årene Umoja har eksistert har det vært en betydelig nivåheving på de ungdommer som deltar fra Sør-Afrika, Zimbabwe, Mosambik og Norge. Vi håper derfor kulturskolerektorene i Hordaland vil hjelpe oss med å finne deltakere som er blant de beste innen sitt kulturuttrykk ved deres skoler. Siden aldersgrensa oppad er 25 år, kan en også vurdere om tidligere elever kan være aktuelle, sier Kristin Geiring, kulturskolekonsulent i Norsk kulturskoleråd Hordaland.

Som deltakere ønsker Geiring seg utøvere innen både dans, musikk og sirkus. Påmelding gjøres på nettstedet bergen.kulturskole.no.

Har du spørsmål før påmelding kan de rettes til Geiring via e-post; kristin.geiring@kulturskoleradet.no.

– Går det som vi håper på, vil flere kommuner i regionen få besøk av Umoja-ensemblet i løpet av året, sier Geiring.

Hun ber de som ønsker å stille på audition om å forberede et kort innslag som viser hvor gode de er. Ved selve påmeldingen er det viktig at du oppgir navn, alder, bosted, telefonnummer, lærested og litt informasjon om deg selv (hva slags kunstform du utøver, motivasjon for å bli med o.l.).

Øving i vår - Afrika til høsten

Ensemblet vil øve inn en forestilling på cirka 45 minutter. Går det som Norsk kulturskoleråd håper, vil forestillinga bli framført flere ganger i løpet av 2012; i Bergen og eventuelt andre steder i Hordaland i tillegg til Maputo i Mosambik. Forestillinga øves inn før sommerferien. Deltakerne må være tilgjengelige for prøver i dette tidsrommet.

Fra 31.oktober til 12. november vil ensemblet reise til Maputo. Der vil de norske ungdommene møte de nasjonale Umoja-ensemblene fra Mosambik, Zimbabwe og Sør-Afrika. Reisekostnader fra Oslo og oppholdet i Maputo dekkes i sin helhet av Umoja-programmet. Ensemblet vil framføre den innøvde forestillinga i Maputo. Under oppholdet vil deltakerne også lage en nytt internasjonal forestilling sammen med ensemblene fra de andre landene.

– Dette er en unik mulighet til å utvikle seg selv og sine ferdigheter, gjennom å skape og være kreativ i et internasjonalt fellesskap, sier Geiring.

Finansiert av Utenriksdepartementet

Umoja Cultural Flying Carpet er et program som fremmer fred og utvikling gjennom internasjonalt fellesskap og samarbeid. Det er finansiert av

utenriksdepartementet, og er organisert i regi av Norsk Kulturskoleråd. I løpet av våren etableres det nasjonale Umoja-ensembler i åtte land. I tillegg til Norge, Mosambik, Sør-Afrika og Zimbabwe, vil det også bli dannet Umoja-ensembler i Uganda, Kenya, Etiopia og Tanzania.

Umoja arrangerer internasjonale camper hvert år, hvorav den ene går av stabelen i det sørlige Afrika, og den andre i det østlige Afrika. Mer informasjon om Umoja-programmet på nettstedene umojacfc.com og umojafestival.com.

tekst: egil hofsli
foto: lena lahti

afrikaopplevelser venter: Spennende kulturelle opplevelser i Afrika venter ungdom fra Hordaland.

Det satses på kultur i Nordland

bodø: Mange fylker har trolig noe å lære av Nordland hva gjelder satsing på ungdom. Ung i Nordland er avdelingen hvor Nordland fylkeskommune har samlet sin ungdomssatsning under ett.

Kultursatsingsområdene der i gården er Arena for sceneproduksjon, Kulturkortet og Ungdommens kulturmønstring Nordland.

UKM-biten skjøttes ikke så ulikt hva som er det vanlige ellers i landet, så her fokuserer vi de to andre satsingene.

Unikt sceneproduksjonstilbud

Arena for sceneproduksjon - en opplæring for unge innen sceneproduksjon, har sitt utspring fra UKM Nordland. Det er utviklet en modell for opplæringen hvor fagfeltene er satt inn i et strukturert løp på flere nivåer.

- Læreplaner og -materiell for et begynnernivå er utviklet i samarbeid med lokale kompetansepersoner. Det vil i løpet av dette året bli utviklet et mellomnivå hvor elevene kan fordype seg i ett av fagene, sier Stig Rune Holien, prosjektleder i Ung i Nordland.

I tillegg inngår introduksjonskurs i entreprenørskap. Begynnernivået består av 60 timers undervisning pluss praksis.

kulturkort: samarbeid over kommunegrensene gir ungdom i Nordland god tilgang til kulturarrangement.

Bindeledd mellom kulturskole og UKM

Høsten 2010 startet begynneropplæringen i Bodø og Hamarøy. I modellen for Arena for sceneproduksjon har en sett for seg kulturskolen som en passende arena for opplæringen. Arena for sceneproduksjon ønsker også å kunne være et bindeledd mellom kulturskolen og UKM i kommunene.

- Arena for sceneproduksjon har som mål at alle unge i Nordland fra og med høsten 2012 får begynner- og mellomnivået som et tilbud i sin kommune, sier Stig Rune Holien. Det settes nå i gang et samarbeidsprosjekt med Kulturkort Nordland i forhold til arrangørkompetanse slik at ungdom selv kan arrangere konserter i sin kommune.

Kulturkort Nordland

Kulturkortet i Nordland ble lansert i 2008, etter initiativ fra Ungdommens fylkesting (UFT). Bodø kommune hadde allerede i 2006 etablert et kulturkort i egen kommune og ble en viktig samarbeidspartner i oppstartsfasen. UFT ønsket et kort som skulle gi billigere billetter til kulturarrangement, et kort som kunne benyttes på tvers av kommunegrensene.

Kulturkortet er et gratis fordelskort for ungdom fra 13-19 år. Det fins per dags dato 90 avtaler i tillegg til festivaler og andre enkelt arrangement som gir kulturkortrabatt. - Det gis også transportstøtte til kommunene gjennom kulturkortet i Nordland, slik at de har mulighet til å delta på ulike arrangement i fylket. Cirka 75 prosent av ungdommene i Nordland har kulturkortet, sier Holien.

Det jobbes nå for å få en enda større aktivitet for ungdommen i Nordland. I 2012 skal det settes fokus på matkurs med profesjonelle kokker samt arrangeres kulturkortkonserter hvor det skal benyttes lokale og kjente artister. Denne våren lanseres ny nettside (ungkultur.no) og en applikasjon for kulturkortet.

Tredagers fylkesmønstring

Ung i Nordland har ansvaret for UKM på fylkesnivå. Nordland er et langstrakt fylke, derfor blir fylkesmønstringen hvert år arrangert i Bodø fordi det gir kortest reisevei for de som bor lengst sør og nord i fylket. Fylkesmønstringa går over tre dager, og deltakerne får dekket kost og losji.

Enda mer om Ung i Nordland på nettstedet unginordland.no.

sceneproduksjon: Gjennom Arena for sceneproduksjon får unge grundig opplæring i lys og lyd, sceneteknikk, produksjon m.m.

foto: ung i nordland

tekst: egil hofslø

verdifullt «ekstratilbud»: Mange unge musikere har stort utbytte av TUP. Nå haster det med å søke plass i denne runden.

Tid for TUP(-søknad)

oslo: Denne våren gis nye, unge musikere muligheten til en plass i Talentutviklingsprogrammet Unge Musikere (TUP). Søknadsfristen er rett rundt hjørnet: 15. mars.

Etter levert søknad må alle aktuelle kandidater gjennomføre en opptaksprøve, som normalt finner sted i april/mai. Opptak skjer normalt for to år.

Utfordringer og muligheter

TUP skal gi spesielt talentfulle ungdommer et tillegg til undervisningen de mottar ved sin lokale kulturskole, videregående skole eller gjennom privatopplæring. Programmet skal gi elevene ekstra utfordringer og muligheter utover det kulturskolen, den videregående skolen eller privatopplæringen tilbyr.

Tilbudet gis i samarbeid med elevens kulturskole, videregående skole eller privatskole/-lærer. Programmet er utviklet i samarbeid mellom de statlige institusjonene som gir høyere utøvende musikkutdanning i Oslo, Bergen, Kristiansand, Stavanger, Tromsø og Trondheim. Hver institusjon har ansvar for et bestemt geografisk område.

Tilbudet omfatter blant annet:

- Individuell undervisning på instrument
- Gruppeundervisning i musikkteori
- Samspillgrupper

Det gis undervisning omtrent hver tredje uke gjennom hele undervisningsåret. Opplegget kan variere mellom institusjonene. Det legges vekt på et samarbeid med lokale lærere om undervisning og repertoar.

Undervisningen er gratis, men elevene må selv betale nødvendige reise- og oppholdsutgifter for å delta. Elever med ekstra store reisekostnader kan få reise- støtte som dekker en del av utgiftene.

Alle instrumenter og sjangere

Programmet omfatter i utgangspunktet alle instrumenter og sjangere. Dersom den institusjonen eleven hører til etter den geografiske fordelingen ikke har tilbud på elevens instrument, kan det være mulig å tilby eleven plass ved en av de øvrige institusjonene. Søknad skal likevel sendes til den institusjonen der eleven har geografisk tilhørighet.

Om søknad

Den enkelte kulturskole, videregående skole eller privatskole/-lærer må søke på vegne av sine elever.

Det er begrenset antall plasser i talentutviklingsprogrammet. En bør derfor bare søke opptak for elever som er spesielt talentfulle, som kan gjøre seg nytte av et tilrettelagt talenttilbud og som vil kunne takle en prøvespillsituasjon selv om eleven ikke skulle bli tatt opp.

Opptaksprøve

Opptak til programmet skjer etter opptaksprøve. Denne prøven finner sted på hver enkelt institusjon (høgskole eller universitet) i løpet av april/mai. Opptak skjer normalt for to år. Etter to år er det mulig å søke nytt opptak. Øvre aldersgrense er 19 år.

Mer informasjon finner du på ungemusikere.no. Der ser du også hvilken høgskole som har ansvaret i ditt distrikt, og kan også finne riktige kontaktperson for deg.

Og søknadsfrist er altså 15. mars 2012.

tekst og foto: egil hofsli

Musikalsk tilbakeblikk fra Smaavik

trondheim: Hun er stadig en aktiv artist med nye prosjekt på gang. Men Bente Smaavik har også titta seg litt over skuldra artistmessig, og oppsummerer 32 års karriere med samle-cd-en «1979-2011».

oppsummerer: Bente Smaavik utgir samle-cd med låter fra sine første 32 år som sangartist.

Bente Smaavik, til daglig Norsk kulturskoleråds førstesekretær, har en lang og veldig variert karriere som sanger innen pop og rock. Noe cd-en tydelig viser. Den er bygd opp kronlogisk «mot-satt vei» bestående av 16 sanger, som til sammen blir en reise gjennom 32 år. Fra den spede, men høylutte starten i punkbandet Per Kleppe & Skattesnyteran via popbandet Four Jets og røffere rock i Blonde on Blonde og Perfect Crime til helt fersk vokalinnsats sammen med Joe Lynn Turner i Jan Holberg Project og Jimmy Iversen.

– Ideen om dette samleprosjektet kom fra min gode venn og arbeidskollega gjennom mange år; Johan Svendsen (se for øvrig sak om hans bokprosjekt under, red.anm.), sier Bente Smaavik, som har lagt ned mye arbeid i å lage et innholdsrikt coverhefte til denne cd-en. Her fins en mengde fakta om de ulike innspillingene samt historier rundt sangene og de ulike stegene hun har tatt gjennom karrieren.

De fleste sangene har vært utgitt tidligere, men her er også musikk som

aldri har vært utgitt på lp eller cd. Som de to låtene med Per Kleppe & Skattesnyteran og NM på ski-låten «Vinterfolket» med Hammers Harem.

Bente Smaavik hadde releasekonsert for cd-en på Rockheim i Trondheim 8. mars. Cd-en, som Smaavik selv utgir på Smaavik Records, kan bestilles via hjemmesida bentesmaavik.com.

tekst: egil hofsl
foto: arne nordtømme

...og «Humor i eksil» fra Svendsen

trondheim: Straks er den på markedet; Johan Svendsens fjerde humorbok.

«Humor i eksil - muntre vitser, blødmer og historier fra hele verden» heter boka som den tidligere informasjonslederen i Norsk kulturskoleråd står som redaktør av. Boka utgis av Schrøderforlaget.

– Mange av de fornøyelige historiene har Svendsen fått fra kjente og mindre kjente innvandrere i Trondheim, og de korte beretningene forteller mye om mentalitet og virkelighetsoppfatning i de ulike landene. Boka er illustrert med tegninger av Sture Lian Olsen og vil være tilgjengelig i løpet av mars, i de fleste av landets bokhandlere, sier forlagsredaktør Rolf Rolfsen i Schrøderforlaget.

Etter at han mista synet i 2005 bega Johan Svendsen (62) seg inn i humorens litterære verden for fullt. Han skapte furore som redaktør for blindemorbok «Hvem faen slo av lyset?» i 2008. I

Kulturtrøkk nummer 4 2011 fortalte Svendsen om hvordan ideen oppsto:

– Den kom en morgen jeg lå og hørte på radio. En sørafrikaner og en iraner ble intervjuet om veldig alvorlige ting. Jeg begynte å tenke på alt det spennende vi i Norge etter hvert har fått fra såkalte eksotiske strøk; klær, matretter, musikk... Men hva med humor? Har de humor? Dermed hadde jeg et nytt bokprosjekt på gang.

Svendsens fjerde bok kan bestilles på schröderforlaget.no.

tekst: egil hofsl

Sjette og siste i sør

kristiansand: Et prosjekt til utvikling er straks ved veis ende, og et skikkelig punktum skal settes i Kristiansand 14.-16. mars.

Men Norsk kulturskoleråd ønsker snarere å se på siste nettverkssamling i kulturskoleutviklingsprogrammet Kom i Fokus Agder som et komma enn et punktum. For kulturskolerådet ønsker at prosjektet skal få varige følger og leve videre i agderfylken, og at kulturskoleutviklingen skal fortsette.

Kom i Fokus er et treårig utviklingsprogram for kulturskoler i samarbeid med skoleverket, barnehager eller annen kultur- og kunstvirksomhet i kommunen. Fokus settes på å øke volum og sikre kvaliteten på kulturoplevelser i lokalsamfunnet. Dette skal bidra til å utvikle kulturskolen til et kunst- og kulturfaglig ressurscenter i kommunen.

Remlov og Hamre

Sjette og siste nettverkssamling skal inneholde mye. Fra åpningsforedrag ved operadirektør Tom Remlov til avslutningsforedrag ved multikunstner Ole

oioioi: Mye oi, men trolig mye å lære og bli inspirert av også, når Ole Hamre holder avslutningsforedrag i Kristiansand.

Hamre. Sentralt på samlinga er videre arbeid i produksjonsgrupper, med klart henblikk på de produksjonene som i løpet av våren skal skapes og framføres rundt om i samtlige deltakerkommuner. I alt fire regissører skal lede to økter hver. Disse er: Kirsti B. Ulvestad, Frid Halmøy, Bjørn Ravn Carlsen og Lars Vik.

Sistnevnte lyder også artistnavnet Fritjof Fomlesen, og står i så måte for et kunstnerisk forspill før samlingas festmiddag. Og for å gjøre sin arbeidsdag fullkommen - og rimelig intens - har han da allerede åpnet samme dag med et foredrag om hvordan å heve kvaliteten på produksjoner i kulturskolene.

Lars Jegleim, rektor ved Kulturskolen Moss/Rygge/Våler, skal fortelle om sin skoles suksess; musikalproduksjonskonseptet APPLAUS. Og kulturskolelederne i de to fylkene får også sitt kapittel i lederprogrammet Gehørbasert ledelse, ved Erlend Dehlin og Einar Øverenget. Sistnevnte holder også et fellesforedrag avslutningsdagen.

tekst og foto: egil hofsl

Utlysning: Statlige midler til kulturskole- og kulturtilbud

oslo: Som del av Kulturløftet II er det i statsbudsjettet for 2012 satt av 40 millioner kroner til et øremerket stimuleringsstilsnitt for kulturskoler og kulturtilbud.

Søknadsfristen er 30. mars 2012.

Se Utdanningsdirektoratets nettsted udir.no for den fullstendige utlysningen. Der fins også de søknadsskjemaene som er aktuelle.

I 2012 skal hoveddelen av midlene gå til prosjekt med kombinerte stillinger i kulturskole og grunnskole/SFO, inkludert ungdomstrinnet. De øvrige midlene skal gå til nye utviklingsprosjekt samt videreføring eller utdyping av et utvalg prosjekt som fikk støtte i 2010 og 2011.

verdifullt innblikk: Egdene får innblikk i Kulturskolen Moss/Rygge/Vålers musikalsuksesser før de går løs på egne produksjoner.

KOM! godt i gang

strömstad: Østlendingene har fått sitt KOM!, og entusiasmen i deltakerrekkene tyder på at man også der i landet er klar for et kulturskoleutviklingsprosjekt som ingen ennå vet helt hva vil utvikle seg til.

For det fjerde prosjektet i Norsk kulturskoleråds kulturskoleutviklingsprogram Kreativt oppvekstmiljø (KOM!), inneholder kimen til andre prosjekt som kan vokse seg store.

Det som synes helt klart er at Ole Hamres flerkulturelle «Fargespill»-konsept får en egen østlandsavlegger, med arbeidstittel Fargespill Øst. Nå søkes det om støtte til dette prosjektet hos Sparebankstiftelsen DNB NOR. Flere av deltakerkommunene i KOM! Øst har allerede sagt at dette vil de være med på.

utvikling sammen: KOM! Øst handler mye om å skape utvikling på lag; i kulturskoler, i kommuner, i Region øst.

18 kulturskoler med

Avspark for KOM! Øst skjedde på svensk gress. Strömstad og Quality Spa & Resort Strömstad er valgt som arena for de seks nettverkssamlingene i det treårige prosjektet. 130 deltakere stiller til start på første samling.

I alt 18 kulturskoler fra fire østlandsfylker deltar i KOM! Øst. Og hver av dem stiller med minst én samarbeidspartner fra egen kommune.

Det er Norsk kulturskoleråd sentralt som sammen med Norsk kulturskoleråd region øst arrangerer KOM! Øst. Regionen dekker Akershus, Oslo og Østfold, og 15 av deltakerkulturskolene er hjemmehørende her. I tillegg kommer tre skoler fra Oppland.

Kulturskole = kraftsentrum

KOM!-programmet har fokus på kulturskolens kjernevirksomhet skal være med på å skape helhet i kultursatsingen for barn og unge i skole og lokalmiljø. Hovedmålet er å utvikle kulturskolen til et kraftsentrum og et kunstfaglig ressurscenter i kommunen, med et kvalitativt godt kunst- og kulturtilbud til sine elever.

Det inngår også et eget lederprogram - Gehørbasert ledelse - for kulturskolelederne.

Første samling

Direktør Inger Anne Westby i Norsk kulturskoleråd foresto den offisielle åpninga på første samlingsdag 8. februar. Westby er også med i ressursgruppa innen ledelse, og var i ilden igjen da dette programmet

ble presentert, sammen med de øvrige tre i ressursgruppa; Erlend Dehlin, Håvard Moe og Einar Øvereng. Westby holdt også plenumsforedraget «Barn og unges rett til kunst og kultur» som faglig avslutta første samlingsdag. Innen da hadde også prosjektlederne Ragnhild Skille og Torkel Øien presentert prosjektets idé og identitet.

Ole Hamre og Anett Hjelkrem

Dag to åpnet «fargerikt» da multikunstner Ole Hamre holdt fellesforedrag «Fargerikt», som fokuserte hans Fargespill-konsept, som du kan lese mer om på olehamre.no. Hamre og Sissel Saue holdt deretter et verkstedkurs, i en bolk som besto av seks parallelle verkstedkurs.

Men mellom Hamres åpningsforedrag og verkstedkursene ledet koreograf og danser Anett Hjelkrem deltakerne i arbeidet med å skape «Verdens beste åpningsnummer».

De parallelle verkstedkursene ble avslutta med at gruppene kom sammen og i plenum presenterte litt av hva de har arbeidet med. Senere på kvelden var det både ungdomsteaterforestilling og festmiddag på programmet.

Siste samlingsdag inneholdt blant annet to fellesforedrag: Gunnild Bak de Ridders «Hvor er vi, hva vil vi, hvor går vi?» og Wenche Waagens «Ord på veien». Bak de Ridder er utviklingssjef ved Århus musikkskole og med i prosjektledelsen for interregprosjektet KRUt, Waagen er fagbokforfatter og førstelektor ved Institutt for musikk ved NTNU.

tekst og foto: egil hofslø

– Lovende start

bjørkelangen: Sigbjørn Solheim, kultursjef, Aurskog-Høland kommune:

– Når jeg startet opp i ny jobb som kultursjef etter nyttår, var invitasjon til første samling i KOM! det første som kom inn i e-postboksen. Vi var ikke påmeldt, men jeg så dette som en glimrende mulighet til å skape en god samarbeidsarena mellom kulturskole og skole, så jeg sendte en henvendelse og håpet å bli etteranmeldt. Skolene hev seg rundt, og vi fikk lov å være med - og stilte med fullt mannskap på første samling.

Forventningene til KOM! er høye, da kulturskolerådet har gjennomført denne type prosjekt i flere regioner. Jeg forventer at dette både tilfører kulturskoleansatte og samarbeidspartnerne ny kunnskap, både gjennom det vi blir «servert» og det vi bidrar med selv underveis i prosessen.

På første samling fikk vi fantastisk trombonespill av ei ni år gammel jente som bare smeltet alle hardbarkede kultursjeler i salen. Direktør Inger Anne hadde flere gode og matnyttige innlegg i løpet av dagen, og første dag fungerte fint i forhold til å komme i gang.

Andre dag var en «heftig» dag med mye faglig innhold og ulike verkstedkurs. Jeg regner med at det vil bli lenger økter innen de ulike fagområdene på de kommende samlingene, da det denne gangen ble litt kort tid for å få gjort noe skikkelig. Men vi fikk en smak, og ikke minst ble vi grundig fortalt forskjellen på roller som prosjektleder og produksjonsleder av Ragnhild og Torkel. Siste dag hadde vi regnet med at det ville bli mer tid til arbeid i kommunegruppene enn det ble, så en forventning videre er at vi får til en økt under samlingen på dette punktet.

Alle deltakerne fra Aurskog-Høland kommune var godt fornøyde med samlingen, og veldig klare til å gå i gang videre. Vi har nå avtalt møter med våre tre samarbeidspartnere, og regner med å være i rute med tiltaksplaner og alt som følger med. Det blir spennende år med samlinger, lokale utviklingsprosjekt samt gode, varige kulturelle oppvekstmiljø for kommunens barn og unge!

primadonna: Aase-Hilde Brekke fikk være dansediva i Verdens beste åpningsnummer.

– KOM! oser av kompetanse

sarpsborg: Henrik Eurenus, rektor, Sarpsborg kulturskole:

– Forventningene til første samlingen var store i vår gruppe. Det hersket også en viss usikkerhet til hva KOM! Øst er og hva prosjektet kan bidra med som en katalysator mellom de ulike samarbeidsparter.

Først samling var preget av mye kompetanse, både overordnet og rent praktisk. Den overordnede kompetansen som verktøy i det strategiske arbeidet hos kulturskolen. Den praktiske kompetansen inn mot aktiviteter med samarbeidspartneren. Den fysiske rammen rundt

arrangementet var veldig bra, avslappende og inspirerende.

Jeg håper og tror KOM! skal gi oss inspirasjon og kompetanseheving inn mot kulturskolens primæraktiviteter. Ser fram til kursing i produksjonsledelse og lederutviklingsprogram.

Vi har kommet godt i gang med arbeidet i egen kommune. Roller som prosjektleder og produksjonsansvarlig er fordelt. Første planleggingsmøte for aktiviteter i 2012 er datofestet.

fargerik sang: Sissel Saue og Ole Hamre holdt verkstedkurs innen musikk.

mobil kunst: visuell kunst på rundtur i hotellets vrimleareal.

Flygeklare i nord

siste samling: Finnmarkinger vinker farvel på siste nettverkssamling i Kom i Fokus Finnmark. Men prosjektet er ikke over. alle foto: blitz ub

alta: Snart skal finnmarkingene ta hovedansvar for egen kulturskoleutvikling. Hva passer da bedre enn et avslutningsforedrag titulert «Lær å fly»?

Siste nettverkssamling i kulturskoleutviklingsprosjektet Kom i Fokus Finnmark er historie, og det nærmer seg tampen av hele prosjektet. Derfor synes Norsk kulturskoleråd det var svært passende å la siste samling i Alta munne ut med Stig Hjerkinng Haugs «flygekurs»-foredrag.

Ikke i mål ennå

Men ennå gjenstår fagdager og leder-samling i april samt - ikke minst - lokale produksjoner rundt om i samtlige deltakerkommuner. Likevel er siste nettverkssamling en milepæl i et program som Kom i Fokus, og den ble gjennomført med stor entusiasme og med godt faglig innhold.

Kom i Fokus er et treårig utviklingsprogram for kulturskoler i samarbeid med skoleverket, barnehager eller annen kultur- og kunstvirksomhet i kommunen. Fokus settes på å øke volum og sikre kvaliteten på kulturopplevelser i lokalsamfunnet. Dette skal bidra til å utvikle kulturskolen til et kunst- og kulturfaglig ressurscenter i kommunen.

Jobbet i produksjonsteam

Sentralt på siste samling var arbeid i produksjonsteam. Dette med tanke på det forestående produksjonsarbeidet som skal ende ut i forestillinger i samtlige deltakerkommuner. Tre regissører - Gunnar Fretheim, Bente Reibo og Kirsti B. Ulvestad - ledet deltakerne gjennom en kunstnerisk prosess hvor faglig påfyll som tidligere er

mye praksis: Siste samling i Alta var preget av mye praktisk arbeid i produksjonsteam.

tips på tampen: Kirsti B. Ulvestad var en av tre regissører som kurset deltakerne i produksjonsarbeid på siste samling.

tilført gjennom prosjektets samlinger ble smelta sammen med deltakernes kompetanse og ulike erfaringer fra eget arbeid. Totalt åtte timer brukte deltakerne på dette arbeidet, før de seks produksjonsteamene viste fram sitt «produkt» i plenum.

I plenum fikk deltakerne også oppleve Wenche Waagens åpningsforedrag «Kulturskole - profesjon og bærekraft». Tid var også avsatt til erfaringsutveksling før en går løs på veien videre i kulturskoleutviklingens tegn.

Kom i Fokus Finnmark har et eget lederprogram; Gehørbasert ledelse. Lederne økt var denne gang lagt rett i forkant av selve samlinga, slik at også lederne kunne delta i produksjonsteamarbeidet. Erlend Dehlin og Einar Øvereng sto for lederundervisningen denne gangen.

Inspirasjon å hente

I tillegg til foredrag og kurs fikk deltakerne verdifull påfyll gjennom to «ekskursjoner»: teaterforestillinga «Anna Karenina» med Riksteatret i Alta kultursal og besøk ved Sorrisniva Igloo hotell, hvor Johnny Trasti sto for omvisninga.

Festmiddag med kunstneriske innslag ble det også ved Rica Hotel Alta, som har vært arena for samtlige nettverkssamlinger i prosjektet. Men siste fagdager og siste ledersamling finner sted lenger øst: I Kirkenes, hvor det blir ledersamling 24.-25. april, og fagdagtilbud 25.-26. april.

tekst: egil hofsli

Hva er teatrets rolle?

En helt åpen praktisering av teaterfagets innhold i norske kulturskoler hemmer langsiktig utvikling av faget. Hvilken rolle spiller teateret i norske kulturskoler?

Undertegnede er medlem i Nasjonal ressursgruppe for teater i Norsk kulturskoleråds regi. Gruppens mandat er å styrke og utvikle teaterfaget i norske kulturskoler. I fjor høst ble det avholdt Nasjonalt fagforum for visuell kunst, dans og teater i Bergen. Erfaringene fra dette arrangementet understreker det faktum at teaterfagets kår på landsbasis tegner et svært sammensatt bilde.

Det er enorme variasjoner når det gjelder både fagkompetanse, fysiske rammebetingelser og budsjetterte produksjonsmidler. Samtidig er det store variasjoner i hvordan teaterfaget blir praktisert. Noen kulturskoler praktiserer dramalek, mens andre produserer teaterforestillinger.

Rammeplanen for kulturskolen presiserer at teater er formidling - øyeblikkets kunst - og at det fører frem til scenisk fremstilling i møte med et publikum.

Amen!

Skal man utvikle og styrke teaterfagets posisjon i norske kulturskoler må dette være det bærende prinsipp. Dersom tiltak skal vektes og måles ut i fra om det passer for alle variasjoner som blir praktisert, blir det umulig å drive utviklingsarbeid for teaterfaget på nasjonalt plan.

Spørsmålet jeg stiller er hvilken legitimitet rammeplanen «På vei mot mangfold» har i den enkelte kommune, og hvor funksjonell den dermed er som verktøy for å videreutvikle de enkelte disipliner.

Når det gjelder teater er jeg av den oppfatning at kulturskolen som institusjon

er en utydelig sparringspartner for høgskole- og universitetsleddet. De innehar en rekke studietilbud som burde gi relevant kompetanse for teaterfaget i kulturskolen, men undertegnede vet at disse har en veldig vag oppfatning av hva som etterspørres av kompetanse i norske kulturskoler.

Dersom en høgskole ved utviklingen av et nytt studietilbud hadde spurt departementet eller Norsk kulturskoleråd

“Uten overordnede anbefalinger avhenger (...) teaterfagets innhold av hver enkelt rektors mer eller mindre tilfeldige syn på saken.

(Knut Olav Brekk Lund Sæves)

om hva slags teaterkompetanse som er etterspurt i norske kulturskoler - hvilket svar ville de ha fått? Ville vi ha kunnet gitt noe klart svar? Har vi tilstrekkelig kompetanse til å delta i en faglig debatt?

Når det gjelder teater har Kulturskole-Norge for svake relasjoner til akademien og teatermiljøet, og følgelig får vi heller ingen plass i denne næringsrekka, hvilket i seg selv gir dårlige kår for utvikling.

For musikk er situasjonen annerledes. Flere tiår med innarbeidete musikk-skoler, har gitt dagens kulturskoler naturlige relasjoner til musikk institutter og konservatorier. Det gir didaktiske gevinster, og er også med på å sikre en kontinuerlig strøm av utdannede musikere og pedagoger som har en klar forståelse av hva som forventes og kreves i en musikk-skole.

Teater er et kunstnerisk uttrykk som med estetiske virkemidler oppstår i møte mellom sal og scene. Det finnes mange variasjoner av kunstnerisk ideologi innen teaterfaget, men felles for dem alle er de inntar et estetisk perspektiv, og sier at teater oppstår i møte med et publikum.

Å produsere teater og drive teaterundervisning ut i fra dette perspektivet, krever at organisasjonen og budsjettene er rigget på en annen måte enn når man driver en tradisjonell musikk-skole, slik veldig mange kulturskoler fortsatt blir drevet.

Det finnes ikke pianolærere som over tid hadde akseptert å bedrive pianoundervisning uten et hensiktsmessig instrument. Teaterprøven og sceneproduksjonen er to av teaterlærerens viktigste instrumenter, men de krever både kompetanse og ressurser for å være hensiktsmessige. Uten en rammeplan eller overordnede anbefalinger, avhenger det udefinerte teaterfagets innhold av hver enkelt rektors mer eller mindre tilfeldige syn på saken. Det er et presserende behov for strukturelle grep på systemnivå.

Som medlem i Nasjonal ressursgruppe for teater blir derfor en av mine anbefalinger at teaterfagets rammeplan legger premissene for videre utviklingsarbeid.

Styrking av teaterfaget krever at vi erause nok til å skape rom for ulike kunstneriske ideologier, men samtidig må arbeidet være smalt nok til tydelig å definere teater som et fag basert på estetiske prinsipper.

kronikør: knut olav brekk lund sæves
medlem i Nasjonal ressursgruppe for teater

Jubilerte med Disney

lillestrøm: Disneyverdens musikk og figurer var gjennomgangstema i jubileumsoppsetningen i anledning Skedsmo musikk- og kulturskoles 25-årsjubileum.

I Lillestrøm kultursenter viste skolen hele sin bredde med musikk, dans og teater. I tillegg hadde skolens kunstelever laget plakaten og noe av scenografien. Til sammen deltok over 150 elever.

Jubileumsoppsetningen ble til fire forestillinger som ble sett av over 1800 publikummere. Oppsetningen var som en Disney-kavalkade der Disney-musikk og Disney-figurer var satt sammen av dramalærer Herman Jørgenrud.

tekst: egil hofsl
foto: jørn takla

fargerik jubileumsoppsetning: Det spraket i fargesterke og fantasifulle kostymer da Skedsmo musikk- og kulturskole markerte sitt jubileum.

Inspireert i Berlin

trondheim: Ny inspirasjon, musikalsk utvekslingserfaring og faglig påfyll.

Kulturskolelærerne Jenny Gustafsson og Reidun Gran er storfornøyde etter sine opphold i Trondheim kommunes kunstnerbolig i Berlin.

Trondheim kommune disponerer en leilighet i Berlin hvor profesjonelle utøvere innen alle kunstneriske uttrykk kan søke om gjesteopphold. Mens Jenny Gustafsson søkte som utøvende musiker, søkte Reidun Gran i kraft av sin stilling som pedagog. Valthornlæreren ved Trondheim kommunale kulturskole ble gledelig overrasket da søknaden ble innvilget.

– Jeg hadde ingen forhåpninger om at jeg skulle få innvilget søknaden. Utgangspunktet var at jeg ønsket å utvikle meg både som musiker og musikk lærer. Jeg håpte at et opphold i Berlin ville gi meg mulighet til å treffe folk som driver med det samme som meg, og at jeg på den måten ville få inspirasjon og faglig påfyll, sier Gran.

Mye å hente

Reidun Gran, som tilbrakte desember i Berlin, kom i kontakt med Heidi Wessel ved Musikschule Charlottenburg-Wilmersdorf. Der fikk Gran delta i undervisningen.

– Det var veldig interessant å se hva min tyske kollega vektla. Vi har en felles plattform hvor vi begge vektlegger det blåsetekniske i begynnelsen, mens det musikalske uttrykket kommer mer i fokus når elevene utvikler seg. Det er utrolig mye å hente uansett om en er enig eller uenig i det metodiske, ikke minst fordi en ser egen undervisning i et annet perspektiv. Jeg ble veldig inkludert i undervisningen og følte jeg også ble lytta til, sier Gran.

Hun har undervist i 30 år, og har arbeidet i kulturskolen like lenge. Hun er sikkert på at berlinoppholdet har gjort henne enda bedre som pedagog.

– Skal jeg utvikle meg som instrumentalpedagog, må jeg møte andre som driver med det samme. Det er mye bra som

foregår her hjemme, men jeg har savna kurs hvor instrumentalpedagogen står i fokus. Det er tross alt det didaktiske som ligger i bunn av alt vi gjør. Jeg anbefaler andre kulturskolelærere å gjøre som meg. Det kreves noe forhåndsarbeid, men utbyttet er stort. Jeg fikk også tid og ro til å øve og jobbe med et lærebokprosjekt samt gått på mange konserter, sier Gran.

Matnyttig for elevene

Jenny Gustafsson hadde nøkkelen til kunstnerboligen i oktober sist høst. Gustafsson underviser i klassisk fiolin og folkemusikk, men dro til Berlin som frilansmusiker.

– Jeg søkte fordi jeg primært ønsket musikalsk utveksling, og hadde på forhånd gjort avtale med bluegrassmusikeren Aaron Jonah Lewis, som bor i Berlin. Vi har spilt sammen tidligere, og jeg så veldig fram til mer samarbeid, sier Gustafsson.

I løpet av oppholdet fikk Gustafsson og Lewis god tid til å lære av hverandre, både gjennom øving og konsert. Gustafsson møtte også den norske folkemusikeren Rannveig Gjømme, og sammen holdt de en konsert.

– Berlin er en fantastisk by å være i når du driver med musikk. Foruten å spille mye, gå på konserter og nyte det å være i et annet miljø, fikk jeg også jobbet godt med en notesamling jeg holder på å lage. Jeg kom hjem med nye impulser og inspirasjon, noe som også er matnyttig i forhold til det å undervise. Så mine elever fikk indirekte utbytte av oppholdet; en stor bonus, sier Gustafsson.

Håper flere får muligheten

Rektor Vidar Hjemås ved Trondheim kommunale kulturskole er svært fornøyd med at to av hans lærere fikk innvilget opphold i Berlin. – Så langt jeg har

oversikt er Reidun og Jenny de første kulturskolelærerne som har fått benytte Trondheims kunstnerbolig i Berlin. Jeg håper at flere kulturskolelærere skal få samme mulighet til faglig påfyll og inspirasjon, sier Vidar Hjemås.

tekst: hege arstad

berlinlykke I: Reidun Gran.

foto: privat

berlinlykke II: Jenny Gustafsson.

foto: privat

En kulturens ridder

oslo: Så mye har Dan Børge Akerø gjort for norsk kulturliv at han er blitt slått til ridder. Selv synes kulturskoleentusiasten at det bare er moro.

Dan Børge Akerø ble født inn i et familie-orkester. Så at voksenalderen også skulle ha noe med musikk å gjøre, var nok opplagt. Nå la han riktignok sin egen trekkbasun på hylla for noen år siden, og det er heller ikke så ofte lenger at han spiller fløyte med nesa.

Men han spiller så til de grader på lag med norsk kulturliv, at det har blitt ridderslag av det. «Du har ytt et vesentlig bidrag til norsk talentutvikling», sa kansellisjef Anders Flågen ved Slottet, da han på vegne av Kongen slo Dan Børge til ridder av 1. klasse av den kongelige norske St. Olavs orden.

Hovedpersonen selv ler litt av de store ordene - på sin karakteristiske måte.

- Jeg har jo ikke tenkt på det på den måten, sier Dan Børge. Jeg har jo bare hatt det moro. Jeg har holdt på med musikk siden jeg var guttunge. Jeg har alltid vært glad i og opptatt av musikk. Da jeg begynte med tv-underholdning i 1986, var det naturlig å skjele til musikken, sier den ferske ridderen.

- Så det å lage alle disse programmene som har hatt med musikk og talentutvikling å gjøre, har opplevdes som riktig og moro. Ridderslaget er et slags ekstra klapp på skulderen for det vi har gjort.

For Dan Børge er dette vi viktig.

- Definitivt. Det å lage store tv-produksjoner er langt fra soloarbeid. Det er store grupper som står bak, og det kan ikke gjentas for ofte. Skulle man ha laget en rulletekst over alle dem som har

vært med og laget «Kjempesjansen» for eksempel, ville den ha blitt på samme lengde som det man ser i italienske spagettiwesternfilmer. De er lange, vet vi, sier Dan Børge.

Han roser det samarbeidet han har hatt med kulturlivet. En glede og en inspirasjon, sier han og trekker fram Norsk kulturskoleråd og kulturskolene, Barratt Due musikk institutt, Norges Musikkorps Forbund, Norges sang- og musikkråd.

- Men så er det også noen ildsjeler som må nevnes. Tom Brevik, Stephan Barratt-Due, Oddvin Vattlestad, Wilhelm Dahl, Jon Andreassen, Andreas Diesen...

- Uten dem hadde det ikke vært mulig å få til disse programmene, sier Dan Børge.

- I musikkprogrammene du har laget, har hensikten vært å få fram de flinke musikerne? Eller også de ikke fullt så flinke?

- Jeg vil si begge deler. Musikklivet i Norge er stort, og det å vise dette synes jeg har vært en del av det samfunnsoppdraget som NRK har. Men klart, i et program som «Kjempesjansen» har det handlet om de flinke talentene. Som folk har stemt på og rangert. Samtidig er det også slik at når «Kjempesjansen» har med rundt 40 deltakere i selve programmet, så har vi som regel hørt på 250 talenter i forkant. Og selv om man ikke kommer med i selve programmet, så tror jeg likevel det kan ha hatt betydning og vært en stor opplevelse for mange bare å komme på audition.

- Er det noen av talentene du har møtt som gjorde ekstra sterkt inntrykk på deg?

- Mange. Jeg er jo veldig glad for at Valkyrien Allstars kom fram i lyset. Sara og Catharina Chen må nevnes. Ola Kvernberg. Men også for eksempel Katzenjammer, som har fått en karriere noen år etter at de var med på «Kjempesjansen» i 2006. De har til og med kalt opp trommesettet sitt etter meg, he he! Jeg vil trekke fram Helen Bøksle, som laget en egen forestilling for de pengene hun vant. Så det ble noen pillarer rundt omkring, folk som i etterkant av eller på grunn av programmene fikk en flyging start, som fikk prestere for et stort publikum, som ble noe mer økonomisk uavhengig, fikk anerkjennelse og vakte interesse.

- Men det er nesten fælt å trekke fram enkeltnavn, det er så mange, sier Dan Børge.

- Kunne du ha jobbet med dette hvis du ikke var sterkt interessert i musikk?

- Nei. En ting er at du er tv-faglig interessert i å lage bra program. Men du må være interessert i musikk. Definitivt!

- All slags musikk?

- I denne sammenhengen må du vise interesse for all slags musikk. Men vi jobbet jo systematisk med alle de organisasjonene som er tilnyttet Norges musikkråd. Altså fra pop og rock og hele veien bortover til folkemusikken.

“ Det å lage alle disse programmene som har hatt med musikk og talentutvikling å gjøre, har opplevdes som riktig og moro.

(Dan Børge Akerø)

navn: Dan Børge Akerø

alder: 61

utdanning: Cand.mag.-utdannelse fra Universitetet i Oslo

yrke: Fjernsynsprogramleder og -journalist

aktuell fordi: Nylig tildelt utmerkelsen ridder 1. klasse av Den kongelige norske St. Olavs Orden

:fakta

– Og Dan Børge, hva hører han helst på privat?

– Jeg er litt sent utviklet på den musikalske fronten, men jeg hører jo med glede på klassisk musikk. Opera. Ballader. Bel Canto er jeg svak for, fordi jeg er melankoliker. Men også Bob Dylan-liknende saker. Er nok preget av at jeg er passert 60, ja, sier Dan Børge og slår opp latterdøra igjen.

Programmer av typen «Kjempesjansen» er store, de er ressurs- og kostnads-krevende. I en tid da det synes som om alt skal lages raskere og billigere kan det synes som om slike programmer må vike. Det er ikke Dan Børge nødvendigvis enig i.

– Nei, jeg tror ikke det. Klart, det har litt å gjøre med hva som er in og hva som ikke er det. Det handler om trender. At stadig mer tv-underholdning settes ut til produksjonsselskaper. Men når det gjelder ressurser så har vi jo fått mye gratis fordi talentene allerede er der. Altså - gresset gror, uavhengig av hva vi gjør. Så vi kommer på en måte og slår gresset, høster fruktene av det som allerede er sådd. Men det bør gjøres med jevne mellomrom. For det dukker jo opp nye talenter hele tiden.

Så at et program som «Kjempesjansen» kan komme tilbake, det tror han absolutt. Men om det foreligger noen konkrete planer vil han ikke si noe om.

– Selv skal jeg vel lage en ny runde med QuizDan. Som jo er en annen side av kulturlivet. Å jobbe med det å kunne masse ting. Så får vi se hva det blir til etterpå. Jeg vil ikke utelukke at «Kjempesjansen» kommer tilbake. Men ikke nødvendigvis med meg som programleder...

tekst og foto: knut utler

takker kulturskolene: – Det har vært en glede og en inspirasjon, det å arbeide med både Norsk kulturskoleråd og kulturskolene, sier Dan Børge Akerø.

Teatersatsing satte kulturskolen på kartet

om pah pah: Bilde fra Eidsberg kulturskoles forestilling «Oliver!», en av mange tunge teatersansinger fra kulturskolen

eidsberg: En formidabel satsing på teater og musikal med storstilte produksjoner. Dette har gjort Eidsberg kulturskole til en snakkis.

Nå har interessen blitt så stor at det i Eidsberg skal arrangeres barneteaterfestival.

Da Knut Olav Sæves tiltrådte som rektor ved Eidsberg kulturskole for to år siden, var målsetningen klar: En musikallinje skulle startes, og Eidsberg kulturskole skulle bli en attraktiv skole for scenekunst. Da den tidligere grunnskolelæreren og teaterinstruktøren overtok roret var det bare åtte av skolens 138 elever som fikk undervisning i teaterdisiplinen. I dag får 63 av skolens 207 elever undervisning i scenekunst.

Mens det tidligere produksjonsbudsjettet hadde en maksgrense på 2.000 kroner, har årets sceneproduksjoner et budsjett på én million kroner. Den storstilte satsingen har forløst entusiasme og engasjement som avspeiler seg i hele kommunens syn på kulturskolen og hva den står for.

Bygger stolthet

– Det er sånn det blir når du har en rektor med teaterfaglig bakgrunn, sier Knut Olav Sæves leende, før han blir alvorlig igjen. – Det handler om tydelig å definere teater som en kunstnerisk disiplin. Med min teaterfaglige bakgrunn vet jeg hva som skal til for å scenesette en produksjon. De kunstneriske, didaktiske og administrative valgene jeg gjør er en direkte konsekvens av det. Teaterprøvene er vår metodiske bærebjelke og vi gjennomfører en produksjon etter samme struktur som et institusjonsteater. Vi bygger stolthet som motiverer og vekker entusiasme både hos elever, lærere, foreldre og lokalsamfunn. Folk ser at vi lager ordentlig teater og omdømmet vårt har blitt veldig godt.

Lagspill

Å spille på lag med både det offentlige og næringslivet er en viktig ingrediens i suksessoppskriften. – Mye av engasjementet

ble forløst i 2010 da vi satte opp «Victoria» av Knut Hamsun. Da «Oliver!» gikk av stabelen i fjor var det med økonomisk støtte fra både kommunen og det lokale næringslivet. Samspeillet mellom kulturskolen, det frivillige, kommunen og næringslivet er utrolig viktig, og det er entusiasmen i nærmiljøet som har forløst dette. Jeg er både stolt og glad for å ha kommet til en kommune som har gitt meg mulighet og frihet til å bruke kompetansen jeg har, sier Sæves.

Eidsberg kommune teller 10.000 innbyggere. For å få flere strenger å spille på, samarbeider kulturskolen med andre kommuner. Det har vært fruktbart.

– Vi får et større fagmiljø. Noe av det første vi gjorde var å alliere oss med Østre Linje ungdomsteater om et talenttilbud i teater. De gikk i fjor helt til topps i DUS (Den Unge Scene, red.anm.).

Kompetansebygging

Eidsberg kulturskole har som mål å produsere én storforestilling med halvannet års mellomrom, og satser mellom disse på mindre produksjoner. Da «Oliver!» ble satt opp i fjor, ble forestillingen levert av 43 kulturskoleelever sammen med et nimanns orkester, ni voksne sangere og skuespillere, både profesjonelle og amatører.

– Grunntanken bak «Oliver!» var å sette elevene inn i profesjonelle rammer der de fikk spille mot voksne. En blanding av amatører og profesjonelle aktører er viktig både didaktisk og kunstnerisk. Det gir elevene en unik mulighet til mestrings og noe å strekke seg etter. Mye av det som foregår bak kulissene er basert på foreldredugnad, under ledelse av fagfolk. Vi bygger kompetanse i alle ledd og har fått en gjeng pappaer som begynner å bli durkdrevne scenearbeidere, sier Sæves.

Barneteaterfestival

Bred, målrettet satsing med langt tidsperspektiv er stikkord når Sæves legger planer for kulturskolens produksjoner.

– Vi vet hva vi skal gjøre tre år fram i tid. Interessen for teater har blitt så stor at vi skal arrangere barneteaterfestival 28. april. Det vil bli en morsom

og inspirerende tilvekst til barnekulturen i regionen, og vil foregå i kulturhuset Festiviteten. Publikum får muligheten til å se barneteater hele dagen, sier Sæves.

Stemoderlig behandlet

Av alle landets kulturskoler, er Sæves bare én av to kulturskoleledere med teaterfaglig bakgrunn. Dette gjenspeiler seg, i følge Sæves, i mange kulturskolers satsing på teater. – Det vi har fått til i Eidsberg er viktig politisk. Teaterfaget blir i altfor stor grad stemoderlig behandlet ved mange kulturskoler. Ved enkelte skoler er ikke teaterfaget i nærheten av å nyte samme rammebetingelser som musikkdisiplinen. Marginale budsjett gjør det umulig å ta gode kunstneriske valg. Igjen handler det om å kjenne teaterets estetiske produksjon og å gjøre administrative valg ut fra det. Jeg mener bestemt at kulturskolen har mye å tjene på å komme i dialog med næringskjeden innen teater. Dersom teater skal vokse som fag og komme på samme nivå som musikkdisiplinen, må også kulturskolen gjøre sitt, sier Sæves.

Fått flere muligheter

Kulturskolerektoren vil på ingen måte være med på at satsinga på scenekunst har gått utover andre disipliner. – Selv om teaterdisiplinen er lokomotivet, har

sentralt hus: Eidsberg Kulturskole holder til i kulturhuset Festiviteten, og har der egne undervisningslokaler og scene med plass 400 tilskuere.

foto: eidsberg kommune

det på ingen måte redusert de andre fagtilbudene. Musikkflata vår er som før. Vi har samspilltilbud og arrangerer store scenekonsserter. Teatersatsinga har gitt musikkdisiplinene flere muligheter, og vi har tverrfaglige samarbeid der det er naturlig og hensiktsmessig.

Sæves tar en liten kunstpause, før han avslutter retorisk: – Jeg fristes til å snu spørsmålet ditt på hodet. Er det ikke heller slik at tiår med storsatsing på musikkdisiplinene har gått utover teaterfaget?

tekst: hege arstad
foto: kari middelthor

Forlag jubilerer med bransje-VM i isfiske

oslo: Tiårsjubileum med innlagt bransje-VM i isfiske. Musikkforlaget Norsk Noteservice ga sine gjester en litt annerledes jubileumsmarkering.

Norsk Noteservice markerte sin tiårseksistens med et to dagers arrangement siste februarhelga. Norsk kulturskoleråd, som har hatt Norsk Noteservice som utstiller på flere arrangement, var representert på arrangementet ved Bård Hestnes, kulturskolerådets koordinator for musikk.

Jubileet inneholdt en jubileumsmiddag med underholdning i Oslo fredag 24. februar. Dagen etter var det så uoffisielt verdensmesterskap i isfiske, for

musikkbransjen. Med litt fangst, masse premier og etterpå ble det festlig lag med spekemat og rømmegrøt samt tilhørende drikke.

I dag er Norsk Noteservice blant landets største musikkforlag og utgir et bredt utvalg av noter. Firmaet er i dag den mest aktive utgiveren av norsk populærmusikk på noter og utgir noter og lærebøker, kornoter og korpsnoter.

tekst: egil hofslie

fiskefanfare: Musikkforlegger Odd Steenberg spilte fanfare for hver fisket fisk. **begge foto:** privat

vm-fiskere: Bård Hestnes (t.h.) representerte Norsk kulturskoleråd. Her sammen med Espen Wiik (t.v.), Eldar Skjorten og Lage Thune Myrberget.

økt selvtilitt: – Et profesjonelt laget kostyme gir utøverne økt selvtilitt, mener Elise Muff, kostymeansvarlig ved Karmøy kulturskole.

Kulturskoleansatt med **rett** til å **sy**

kopervik: Som Karmøy kulturskoles egen designer er Elise Muff kostymeansvarlig for alle av skolens scenekunstneriske fag. Hun stortrives i den noe uvanlige kulturskolestillingen.

Det er ikke alle forunt å ha hobbyen sin som lønnet arbeid. I så måte fant Elise Muff drømmejobben da hun ble ansatt som kostymeansvarlig ved Karmøy kulturskole.

– Jeg tok selv kontakt med kulturskolen i 2004 etter å ha sett en musikal i Bømlø. Jeg var nok mer opptatt av de flotte kostymene enn selve forestillingen og tenkte at det å designe kostymer måtte være en særdeles kjekk jobb, sier Elise leende.

40-åringen har svennebrev i kjole- og draktsøm, men havnet i helsevesenet hvor hun arbeidet i hjemmesykepleien samt som personlig assistent. Søm og sying ble hobbyen, noe hun bedrev med på fritiden. Det tok imidlertid slutt da hun selv tok kontakt med Karmøy kulturskole og tilbød sine tjenester.

mye jobb: Kostymelaging er en lang prosess, fra idéstadiet til ferdig produkt.

foto: motiejus kurmis

gir mye tilbake: Elevene ved Karmøy kulturskole er flinke til å sette pris på arbeidet Elise Muff gjør for dem.

foto: karmøy kulturskole

– Jeg fikk napp og jobbet først halvannet år på timebasis ved behov, før jeg gikk fikk et engasjement på 40 prosent. De siste tre årene har jeg vært fast ansatt i en 60 prosent-stilling. Det er en stor kulturskole og mye som skjer, så det er til tider ekstremt hektisk. Men det er slik denne bransjen er og jeg stortrives. Sier Elise.

Grundig og metodisk

Elise syr hovedsakelig kostymer for elevene i de scenekunstneriske fagene som teater, dans, musikal og sirkus, men trår også til dersom noen av de andre disiplinene trenger tidsriktige klær. Det er et langt lerret å bleke før hun setter seg ved symaskina, og designeren går grundig og metodisk til verks.

– Jeg jobber veldig fritt ut fra manus, men det er mye å sette seg inn før jeg tar fatt på selve syinga. Det første jeg må gjøre når jeg får overlevert manuset er å analysere rollefigurene samt finne den riktige tidsepoken i forhold til klesstil, snitt og mønster. Jeg tenker mye frem og tilbake før jeg så må finne riktig stoff og farger. Den største utfordringen er når de samme kostymene skal brukes i ulike alderspuljer, og jeg må derfor finne gode løsninger på hvordan jeg skal kunne sy om til neste pulje går på scenen, forteller Elise.

Kostymer gir selvtillit

Med fullt utstyrt verksted, et stort stofflager og etter hvert et ganske så rikholdig

jobber fritt: Elise Muff får jobbe fritt ut fra manus når hun lager kostymer.

foto: karmøy kulturskole

kostymelager er forholdene lagt godt til rette for at Elise skal kunne omsette kreative ideer til kostymer.

– Å sy kostymer er et helt annet fag enn å sy vanlige klær, og jeg kan leke meg og være kreativ på en helt annen måte. Det beste med jobben er at jeg får så utrolig mye tilbake, elevene setter stor pris på arbeidet jeg gjør. Jeg er ikke i tvil om at et profesjonelt utført kostyme gir utøverne økt selvtillit. I det de tar på seg kostymet blir de en annen person. De våger å slippe seg løs og på den måten gå helt inn i rollefiguren, forklarer Elise.

Viktig ressurs

Rektor Geir Toskedal har aldri angret på at han valgte å ansette en kostymeansvarlig.

– På samme måte som musikk krever instrumenter, krever teater både kulisser og kostymer for at det skal framstå skikkelig bra. Jeg mener det er viktig å profesjonalisere også den delen av kulturskolen, og for oss var ansettelsen av Elise både viktig og naturlig. Hun er et særdeles kompetent og engasjert menneske som bidrar til å heve produksjonene enten det er en ren teateroppsetning eller en konsert med tverrfaglige innslag, sier Toskedal.

– Anbefale du andre kulturskoler å ansette en egen kostymeansvarlig?

– Absolutt. Kostnaden er liten og gevinsten er stor. Hadde jeg hatt ledig stillingshjemmel ville jeg ansatt en egen kulissearbeider også.

tekst: hege arstad
foto: christian welde

Skapte **magisk** stemning på kulturfestival

vadsø: Høydepunkt i kø og magisk stemning da Kulturdagan ble arrangert i Vadsø i november. Kulturskolen var sterkt involvert både i planleggingen og gjennomføringen av kulturfestivalen.

Kulturdagan er en årlig kulturfestival for hele Vadsø kommune. Den ni dager lange festivalen er basert på frivillighet og legger stor vekt på at folk skal ha eierskap til arrangementet. Lokale lag og foreninger, korps og kor, kulturskolen, barnehager, grunnskoler og pensjonistforeningen får vist seg fram i en setting preget av uhøytidlighet og glede. Vadsø kulturskole spilte en viktig rolle både i planleggingen og gjennomføringen av Kulturdagan.

Stor nytteverdi

Bakgrunnen for at kulturskolen i dag er en av hovedaktørene i Kulturdagan har sitt utspring i 2009 da kulturskolen ble samlokalisert og sammenslått med Sentrum skole i nye lokaler. Kulturskolen befant seg ved et veiskille hvor en ikke visste hvilken retning en skulle gå. I følge kulturskoleleder Sissel Myhre (**bildet**) kom Norsk kulturskoleråds Kom i Fokus-prosjekt på et perfekt tidspunkt.

– Med Kom i Fokus ble vi tvunget til å ta strukturelle valg hvor den langsiktige planen var å bygge opp kulturskolen som et lokalt ressurscenter. For oss ble dette en todelt plan der vi på den ene siden ønsket å ha en bredde i kommunen, og på den andre siden ha flere bein å stå på når budsjettstormene slår innover oss hver høst, sier Myhre.

Etter sammenslåingen var det planlagt en storproduksjon, men uten de økonomiske musklene som skulle til for å skape en slik arena, fremsto Kulturdagan som et mye bedre alternativ.

– Kulturdagan har eksistert som konsept i mange år og er sterkt forankra i lokalsamfunnet. For oss i kulturskolen var Kulturdagan en gylden mulighet til å nå ut til mange. Den viktigste konsekvensen av dette arbeidet vi har drevet med i Kom i Fokus var det som kom til uttrykk i Kulturdagan 2011; den høye kvaliteten kulturskolen kan levere, kunnskapen vi kan dele og nytteverdien av samarbeid med andre aktører i kommunen, sier Myhre.

Grundig forarbeid

Et arrangement av Kulturdagens kaliber krever grundig forarbeid, og kulturskolen startet planleggingen allerede i januar i fjor.

– Vi begynte med møte med Hill Carstens ved servicekontoret i kommunen, hvor vi startet på prosessen ved å kartlegge utfordringer og ønsker for Kulturdagan. I mai ble frivillige lag og foreninger invitert til et åpent møte. Vi ønsket å få innspill om hvordan Kulturdagan kunne utvikles videre og få inn forslag til aktiviteter. Samtidig ble det opprettet en hovedkomité bestående av representanter fra rådmannens stab, kulturskolen samt representanter fra lokale lag og foreninger, sier Myhre.

Budsjettet på 30.000 kroner gikk i sin helhet til trykking av program, annonsering og distribusjon. Elevene fra visuelle kunstoffag stod for illustrasjonen av programmet, som ble levert til alle husstander i kommunen.

mye visuelt: Elevene innen visuell kunst deltok både med utstilling og verkstedkurs.

inne og ute: Det ble avviklet konserter både inne og ute.

stor innsats: Både små og store ved Vadsø kulturskole gjorde en stor innsats under Kulturdagen.

alle foto: vadsø kulturskole

Alle bidro

Etter at Kulturdagen ble offisielt åpnet med fakkeltog anført av ordføreren, sto høydepunktene nærmest i kø. Samtlige av kulturskolens 190 elever og 13 lærere bidro sterkt til å skape en magisk stemning. Under fakkeltoget strikket kulturskoleelever seg inn i byen og kledde på statuene «Vadsøjenta», «Reinen» og «Vadsøgutten».

Kulturskoleelever bidro videre med en rekke konserter både på flerbrukslokalet Vårbrudd, hvor aktiviteten var størst, men også med punktkonserter

hvor elever dro rundt i byen og optrådte i forskjellige næringslokaler. Drama-elever hadde teateropptredener, visuelle kunstfagelever hadde kunstutstillinger. Det var fotoutstilling på biblioteket og lunsjkonserter hvor alle elevene deltok. Kulturskolen leverte dessuten dirigenter til flere kor, blant annet til OmSåKor, som feiret 25-års virke og mottok Vadsø kommunes kulturpris.

– Kulturdagen 2011 ble en enorm suksess, både i forhold til det høye aktivitetsnivået og i forhold til mottakelsen fra publikum og media. Kulturdagen er

en fantastisk profileringsmulighet for kulturskolen. Daglig var det reportasjer om de forskjellige arrangementene, som viste frem de mange forskjellige aktørene og særlig alle barna som var i sving, både fra barnehagene, grunnskolen og kulturskolen. I tillegg holdt alle arrangementene en høy kvalitet, både med hensyn til det kunstneriske uttrykket og til den praktiske gjennomføringen, avslutter Sissel Myhre.

tekst: hege arstad

kunststrikk: Kulturskoleelever sørget for ny beklledning til kjente vadsøskulpturer.

dans også: Internasjonalt snitt over danseoppvisningene fra Vadsø kulturskole.

Pengedryss fra bank

fauske: Sparebank 1 på Fauske har åpnet pengesekken til fordel for det lokale idretts- og kulturlivet, Sørfold kulturskole inkludert. Pengene hentes fra Sparebank1 Nord-Norges fond. Musikalen Slusk, Sørfold kulturskole, Finneid hornorkester og Finneid idrettslag var blant de heldige mottakerne. Kulturskolen fikk 50.000 kroner til et musikalprosjekt.

Høy kulturskolefaktor i «Askepott»

stjørdal: Kulturskolerektor Frode Fredriksen i Selbu er leder i orkesteret når Steinvikholm Musikkteater i Stjørdal setter opp «Askepott» nå i vinter. Med i en sentral rolle er også Fredriksens datter; Oda. Og i orkesteret sitter det flust med kulturskoleelever. Produksjonen er stor og krevende, og har 35 av musikkteatrets egne operaskoleelever som sceniske utøvere. I tillegg består orkesteret av 22 blåsere og strykere fra kulturskolene i Stjørdal og Trondheim. – Det er veldig artig å være med i orkesteret, sier Fredriksen til selbyggen.no.

Vil ha danseutdanning i Bergen

bergen: – Undervisning av ukyndige lærere er verre enn ingen undervisning, mener programansvarlig for lærerutdanningen i Bergen. Og håper å bidra til at det blir enda bedre nivå på dansepedagogene i både kulturskolen og grunnskolen. I dag er det på Vestlandet bare Universitetet i Stavanger som kan tilby et egnet studium. Høgskolen i Bergen (HiB) mener tilbudet er for dårlig og vil nå utrede mulighetene for å starte opp et slikt utdanningstilbud også i Vestlandets hovedstad.

Foreløpig pris: 45 millioner

skien: Foreløpig kostnadsoverslag for ny kulturskole i Skien lyder på 45-46 millioner, melder varden.no. – Det er en stor kostnad når vi vet at ikke alle kulturskolens behov blir dekket med dette. Det vil fortsatt være behov for at Ibsenhuset avgir lokaler til skolens behov for større saler, men jeg har forstått at leie i Ibsenhuset er en del av kostnadene, sier ordfører Hedda Foss Five, som ikke ser at det fins noen vei tilbake. – Det jeg er mest redd for er ytterligere forsinkelser, sier ordføreren. Trolig vil Skiens bystyre i vår endelig bestemme hva en går for hva gjelder kulturskolebygging.

Kolbofoniuke i Oppegård

kolbotn: Kulturskolens elever har i vinter arbeidet med tema komposisjon, og avslutter prosjektet med en Kolbofoniuke. Det innebar en rekke konserter, med et stort avslutningsarrangement lørdag 11. februar. Da var det både musikk å oppleve samt mulighet for å delta på skrive- og animasjonsverksteder, før de to store forestillingene. Eller en kunne gå på kafé, driftet av kulturskolens FAU. Og hvorfor dette kolbofoninavnet? Kolben kultur- og aktivitetssenter var arena for det hele...

Samarbeidsavtale i Vest-Agder

kristiansand: Vest-Agder fylkeskommune har ry for alltid å ha vektlagt Ungdommens kulturmønstring som et ledd i satsingen innen barne- og ungdomskultur. Det har imidlertid manglet et formalisert avtaleverk mellom partene som står for kulturmønstringen. Men nå har Hovedutvalg for kultur og utdanning godkjent en samarbeidsavtale mellom Vest-Agder fylkeskommune og UKM Norge. Det vektlegges også at fylkeskommunen vil gå foran i arbeidet med å hente ut synergieffekter av de tre offentlige satsingene på barne- og ungdomskultur: Den kulturelle skolesekken, kulturskolene og UKM.

Rap og rim

sola: Et låtskriverkurs var solaungdommens høyeste ønske. Det har de nå fått. – Jeg starter med å finne rim, og sangene handle. Det var kommunens kulturhus, Sola kulturskole og Virksomhet fritid som sammen tilbød seminaret. Låtskriver Hanne Sørvaag guidet de 17 ungdommene gjennom prosessen med å få en idé omgjort til sang. Stavangerrapperen Atlars hjalp også de unge til å uttrykke seg gjennom rapping og riming. – Sola kulturskole har for øvrig anskaffet teknisk utstyr til å spille inn musikk, slik at ungdom også kan få gå videre med musikken de har laget, sier Therese Selvig, lærer ved Sola kulturskole.

Notesamlingen som rommer det meste

Dette er virkelig noe for det unge strykeorkester: Notesamlingen som rommer det meste. Et stamrepertoar for orkesteret rett og slett.

To modige og erfarne strykepedagoger og dirigenter ved Nesodden kulturskole; Maria Degerfors og Franciska Borgen, har sammen med billedkunstneren Wenche Øyen utgitt en praktbok på eget forlag «Huldrestreng» og sender den ut i jungelen av fotokopier, plastikkpermer, pirater og mer lovlige publikasjoner for strykere. En modig handling.

Blar en igjennom dette solide, slitesterke ringbindet, ser en at det ligger flere redaksjonelle ideer til grunn for utvalget av satser og melodier: musikken i årets gang, musikken og bildet, ulike nivåer i samme sats så alle store og små kan være med, det globale aspektet og - fremfor alt - den solide forankring i den ekte folkemusikken.

Kanskje er det sistnevnte aspekt det, som skiller denne samspillboken mest fra alle andre. Den utfyller et tomrom i strykerlitteraturen. Alle satser er arrangert og tilrettelagt av de to pedagoger og grundig gjennomprøvd gjennom årelang praksis. Det fungerer m.a.o. for alle små og litt større strykeelever - en gave til kulturskolen! Ikke nok med det; de vakre illustrasjonene tilfører et savnet element til det meste annet orkester- og undervisningsmateriale for strykerbarn og stimulerer barna til å skape en indre meningsfull sammenheng mellom tone og bilde.

Boken står godt på et vanlig notestativ, mye bedre enn dagens plastikkpermer og løse noteark. Andre instrumentgrupper kan også bruke mange av stykkene, ikke bare instrumenter stemt i C. En homogen B-stemt gruppe får ikke problemer og dirigenten kan med enkle grep tilpasse enkelte stemmer til mer hete-rogene ensembler.

«Samspillgleder» inneholder ikke en horisontal progresjon, men absolutt en vertikal. Dvs. at flinkere elever kan betros de vanskeligste stemmer, nybegynnere kan være med på løse strenger, eventuelt med assistanse av en eller to fingre på venstre hånd.

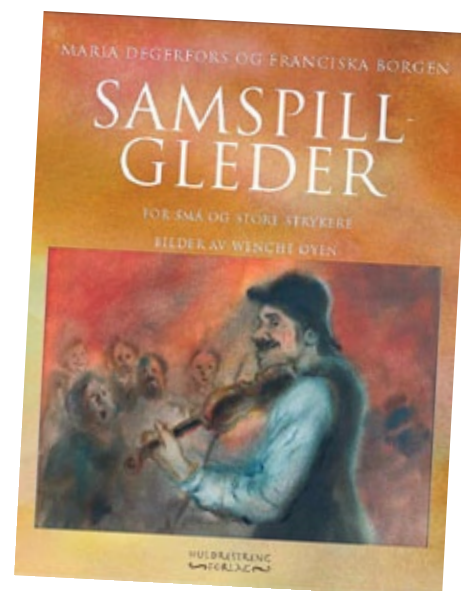
Cellostemmene er oppført separat for å lette lesningen - eleven skal ikke ha for store problemer med å finne sin stemme i et større partitur.

Melodien er ofte brutt opp og fordelt f.eks. mellom fiolinene og celloene så alle får sin del av «kaken». Noen få satser inneholder også en bratsystemme, som muliggjør utviklingen av denne edle og ydmyke orkestergruppe.

Et strykeorkester som anskaffer «Samspillgleder» til alle sine medlemmer vil kunne integrere arbeidet i orkesteret med den individuelle spilletime på en ny, effektiv måte. Eleven har boken med også i spilletimen og læreren kan hjelpe eleven med fingersetning, strøk og notekunnskap, så eleven er godt rustet til orkesterøvelsen. Noe som både dirigent og lærer vil verdsette. Det er jo ikke alltid god kommunikasjon og sammenfallende interesser dem imellom?

I et klasseorkester i skolens musikktime vil «Samspillgleder» også kunne danne basis for et meningsfylt samspill. Den vil kunne være utgangspunkt for mer praksisorientert notelære og musikkteori, og med sine ulike emnekreter vil den gi impuls til et tverrfaglig samarbeid mellom ulike fag.

Med hensikt har forfatterne ikke skrevet inn fingersetning og strøk. Eleven må på et tidlig tidspunkt kunne orientere seg etter noter og ikke etter tall. Et annet særtrekk ved «Samspillgleder» er variasjon i de valgte tonearter og mellom dur- og mollsatser - det løser opp for stive fingre innen disse sovner helt på deres

aktuell bok: Samspillgleder for små og store strykere

forfattere: Maria Degerfors og Franciska Borgen

illustrasjoner: Wenche Øyen

forlag: Huldrestreng Forlag

:fakta

vante plasser. Det er ikke kun g- eller d-dur med den «høye andre», kombinasjonsmulighetene er mange og på sikt er alle like viktige.

Befriende er også valget av sanger fra andre land og kulturer. Elevene kan leve seg inn i multikulturelle sfærer, noe som bare sporadisk er til stede i andre tilsvarende utgivelser. Hovedvekten ligger likevel på norske og svensk folkemusikk, og allsidigheten i utvalget er meget stor (et par danske hadde likevel vært et gode!). Boken slutter med noen satser av bl.a. J.S. Bach. Kunne en forestille seg en oppfølger av «Samspillgleder» med et bind II ville det være nærliggende med en god samling av satser av de store klassiske mestrene samt gode stykker av moderne komponister?

anmelder: holger arden

Returadresse:
Norsk kulturskoleråd
7491 Trondheim

BENTE SMAAVIK

Aktuell med rykende fersk samle-CD; «1979-2011»

Bente Smaavik karriere begynte i 1978 og punkbandet Per Kleppe & Skattesnytera'n og har fortsatt via band som Four Jets, Blonde on Blonde og Perfect Crime og fram til i dag, der Bente står på egne ben samt samarbeider med Joe Lynn Turner og Jan Holberg Project.

De fleste av låtene på samle-CD-en har tidligere vært utgitt på enten vinyl eller cd. Men her er også sanger som aldri før har blitt utgitt. En spennende innpakning med 16 siders rockhistorie og 16 låter.

CD-en kan kjøpes der det selges musikk eller bestilles via hjemmesiden bentesmaavik.com.

GLA'VOX-trappa

Unik korttrapp

Modulbasert - Prisgunstig - Solid

Lett å
montere/
demontere

Lett å
frakte

Lett å
lagre

Trenger du en liten korttrapp med plass til 10-15 pers. eller en lang korttrapp med plass til 200?

Trenger noe som lett å ta med seg når koret er på turné?

Trenger du en enkel trapp å starte med, som lett kan bygges ut senere?

Trenger du en plasseringsvennlig trapp, som er lett å hente fram fra lageret før neste konsert?

Gla'Vox-trappa er løsningen for deg!

Spesifikasjoner:

Kapasitet 4 moduler (bildet): ca. 40 pers., Høyde bakerste trinn: 80 cm

Modulbredde, foran: 98cm, bak: 120cm

Trinndybde **Standardversjon:** 35cm, **Dyp versjon:** 47cm

Vil du vite mer? Kontakt: Odd (odd@gulsetkirke.no / mobil 994 32 885)

eller: Musikktorvet AS, Torggata 15, Skien (www.musikktorvet.no / tlf 35 53 30 06)